SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

DIRECTOR
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPRENTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprenta, 2,298

ANY IX NÚM. 2.511 — BARCELONA, DIJOUS 18 DE JANER DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

PELLETERIA FRANCESA
Porta de l'Angel, 5, entressol
Gran assurtit en **martres, renards, skungs,** etc., **colls, echarpes y manguitos.**
— — *ELS ÚLTIMS MODELS SE TROBEN EXPOSATS A L'INTERIOR* — —

Dr. Camps Vies urinaries. Sífilis. Fusteria, 2 y 4, 1.er. De 11 a 1; de 3 a 5 y de 7 a 9.
Dr. Serrallach *Vies urinaries* 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40 Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

QUI TINGUI TOS
que prengui l'antiga y acreditada **pasta pectoral** del **Dr. Andreu** y se la treurà ben aviat. — Demanis a les farmacies.

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ULTIMS DIES
— DE LES —
Grans rebaixes
en articles d'hivern
Ocasions excepcionals
en prendes confeccionades de totes classes pera senyora, senyor y nens
Descomptes del 50, 40, 30, 20, 15 y 10 per cent
Acaben el dia 20 de janer

El nou govern francès

La caiguda de M. Caillaux y les seves causes.-La solució Poincaré.-Un gran ministeri.-La presencia en el nou Gabinet de M. M. Briand, Bourgeois, Millerand y Delcassé

D'ensá que, en el mes de mars de l'any passat, M. Briand deixá el poder, no hi ha hagut un veritable govern a Fransa. A una gran figura d'home d'Estat seguiren mitjanies com M. Monis y com M. Caillaux, sense suficient prestigi y sense un pensament clar respecte l'orientació de la política interior y exterior de la República. Petites maniobres y baixes passions obligaren a M. Briand a dimitir, y aquesta dimissió l'ha pagada la nació veína amb deu mesos de veritable desgovern, durant els quals ha crescut el malestar del país y s'ha embeirat considerablement la situació internacional de Fransa.

El ministeri de M. Caillaux, impotent pera dur per camins de resolució els greus problemes plantejats a la República francesa, mancat de la forsa moral necessaria pera governar, desde'l seu naixement havia tingut una vida precaria y raquítica. En els primers dies de la seva vida ministerial ja sofrí a la Cambra de diputats una votació adversa que'l deixá en mala positura.

Precisament el gabinet Caillaux se trobá davant de les delicadíssimes negociacions franc-alemanyes, entaulades sota la menassa d'una guerra europea. Les negociacions arribaren a terme pacíficament. Peró una gran part dels polítics y dels parlamentaris francesos no quedaren satisfets del resultat. Complicá la qüestió el fet de que, segons després s'ha provat, M. Caillaux entaulá negociacions oficioses y secretes amb Alemanya, paralelament a les oficials y a espatlles del ministre d'Afers Extrangers M. de Selves. Aquestes negociacions oficioses les porturen M. Fondére, per la part de l'ex-president del Consell y l'encarregat d'Afers de la embaixada alemanya a París. S'enterá M. de Selves de l'acte incorrecte de M. Caillaux y se'n queixá al president de la República, al qual manifestá les seves intencions de dimitir la cartera. M. Falliéres li demaná que evités en aquells moments la dimissió, pel péssim efecte que hauria fet y que's quedés al ministeri fins que fos resolt el plet amb l'Alemanya. Accedí M. de Selves. Peró l'home explicá el cas a algunes personalitats y la situació de M. Caillaux devingué dificilíssima. Tothom doná per mort el ministeri; sols calia que l'ocasió propicia pera fer-lo caure se presentés.

L'ocasió la buscá M. Clemenceau, membre de la comissió senatorial que enten en el tractat franc-alemany. Preguntá M. Clemenceau a M. de Selves si hi havia hagut negociacions oficioses ademés de les oficials. Y l'interrogat contestá: «Pocat en el dilema de trair la veritat o mancar a la discreció que el meu cárreg m'imposa, me veig en el cas de no respondre a la pregunta.» Aixó equivalia a una contesta afirmativa, es a dir, confirmava l'existencia de les negociacions sostingudes per M. Caillaux. L'incident produí l'emoció natural y M. de Selves presentá la dimissió de ministre. Quan M. Caillaux volgué buscarli substitut, se trobá amb que les persones a qui oferí la cartera se negaren rodonament a acceptarla. Aleshores M. Delcassé, veient que M. Caillaux no's feia o no's volia fer cárreg de la seva situació insostenible, li manifestá el seu parer de que'l ministeri se trobava faltat de prestigi y de que era procedent la dimissió colectiva del gabinet. Y la crisi total vingué.

Refusat per M. Delcassé l'encárreg de formar el nou govern, M. Poincaré fou encarregat de formarne. Batent un «record», M. Poincaré tingué constituit en poques hores el ministeri, el qual ha sigut justament calificat de «gran ministeri» per les eminents personalitats que hi desempenyen carteres. Aixó de que homes de l'alsada de MM. Briand, Bourgeois, Millerand y Delcassé siguin ministres d'un mateix govern, presta an aquest un prestigi y una forsa realment extraordinaris. La presencia d'aqueixos homes dona an el ministeri un carácter «nacional». La feblesa dels dos últims ministeris perjudicá a Fransa, y ara s'ha volgut rescabalar amb escreix lo perdut.

No ha faltat qui ha volgut veure en la formació del gabinet Poincaré una reculada de la política francesa. Es en Poincaré un home de l'esquerra, peró relativament moderat. Pertany al partit de l'Alianza democrática, tingut pel més tebi dels que integren la majoria esquerrana del Parlament. Mes la presencia del quefe del partit radical, M. Bourgeois, en el ministeri, ja era prou pera esvair els rezels. La declaració del nou govern darrerament llegida al Senat y a la Cambra dels diputats, ha produit excelent efecte en els radicals, que hi han vist marcada d'una manera clara y franca la política netament esquerrista que's proposa desenrotllar el gabinet Poincaré.

FILLS DE F. MAS SARDA
RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA

Negociem els cupons Amortisatble 5 per 100, venciment 15 de febrer pròxim.

UN ATENTAT ARTÍSTIC

El retaule barroc
DE TERRASSA

Ja fa dies que l'altar barroc de l'iglesia major de Terrassa va pels diaris. Primer va dirse que'l rector el volia vendre y que, pera evitar protestes, se simularien unes obres que farien desmontar el retaule, el qual, després de fetes les obres resultaria no cabre en el lloc que li fora destinat, y seria tret de la vista de la gent y venut en acabat a la callada.

Després vingué una rectificació negant la venda. El rector mai havia pensat en vendre l'obra d'art de referencia. Lo succelt era lo següent: Anys endarrera una persona pietosa de Terrassa havia deixat unes quantes mils pessetes pera donar al retaule la doradura que li manca. Passaren anys y més anys y ningú se cuidá de fer la deguda aplicació de la deixa. Estant próxim a finir el terme legal pera que aquesta revertís a l'Estat si no s'aplicava al fí pera el qual havia sigut feta, la familia del testador intervingué prop de la autoritat eclesiástica, a fí de que's complís la voluntat del difunt. Llavors se cridaren fécnics, se feren pressupostos y, segons deia la rectificació, que tenia tot l'aire d'oficiosa, resulta que no hi havia prou diners pera daurar el retaule. Davant d'aixó s'acordá que s'apliqués la deixa a fer altres obres en l'iglesia de Terrassa. Peró el retaule se tornaria a posar en el lloc corresponent acabades aquestes, sense que ni ara ni mai hagués pensat ningú en treure de l'iglesia, ni per venda ni en altra forma, l'esmentada obra artística.

Aixó deia la rectificació. Lo que no deia es que, encara que no's vengui el retaule ni l'arreconin a les golfes de les males endresses, quedará tan estropellat a conseqüencia de les obres en projecte, que perdirá tot el seu carácter. Amb poques paraules n'hi haurá prou pera demostrarho.

Actualment el retaule está colocat davant de l'absis, de manera que entre la corva d'aquest y el darrera de l'altar hi queda un gran espai. El retaule ve perpendicular a l'eix de la nau y está format per cinc panys: dos en la normal de dita perpendicular y tres formant un cos entrant. Cal advertir que'l retaule es de la mateixa alsada que la nau de l'iglesia, tocant per la seva part superior a la volta.

Ara bé: les obres en projecte són la construcció d'una silleria de chor y l'enretirament del retaule, aplicant els seus requadros directament a les parets de l'absis. Amb aixó sol n'hi haurá prou pera compendre que'l retaule perderá per complet la seva especial estructura. Avui se presenta com una gran fatxada plana; després de la reforma quedará semicircular, seguint la forma de l'absis.

Peró hi ha més encara. Pera aplicar el retaule a la pared de l'absis, será necessari retallarlo de la part superior, perqué, naturalment, els revoltons de l'absis són molt més baixos allí ont descansen damunt de les parets, que no més endavant, allí ont avui está colocat, vers ont dits revoltons s'ajunten amb la volta de la nau.

Per si aixó no era prou, la silleria projectada se colocará també tot l'entorn de l'absis, o sigui davant del retaule que's vol aplicar a les parets d'aquell, y fins suposant que l'autor del projecte de la silleria y el tallista segueixin punt per punt l'estil barroc del retaule pera que no desentoni una cosa d'altra, tota la part inferior d'aquest últim, amb les belles cariátides que n'aguanten els paraments, quedará amagada.

Además está també en projecte pintar dit retaule, donanthi entre mitg alguns toes daurats.

Se permeterá que's dugui a terme aquesta veritable profanació artística? El retaule de Terrassa es una bella mostra de talla barroca, y si les autoritats eclesiástiques no volen fer-se cárreg que tenen el dever d'ésser fidels guardadores dels tresors artístics que han rebut en dipósit d'époques passades, les entitats artístiques, comensant per la Junta municipal de monuments y acabant per les societats d'artistes de Barcelona, s'haurien d'imposar la tasca de férlosho entendre.

ECOS

AHIR, PER les Rambles, varem veure dos joves filipins. Que no té res de particular? Pera la generació actual no; pera'ls que hem arribat al mitg de la vida, la visió de dos xicots filipins ens fa'l present dels nostres vint anys idealistes y turbulents, quan s'era anarquista o separatista, quan se portaven els cabells llargs amb l'orgull d'un noble de la cort dels reis gods y havia tant de fum en els nostres caps com en les nostres pipes. Encara avui, vivim de l'empenta d'aquells dies. Aquella joventut que va passar per el forn de Zarathustra, d'Ibsen y de Kropotkine, té un tremp especial que no perdrá mai. Són els altres, els que han vingut després, els que tenen voluntat de frare mitgeval, estudiós, peró també ánima d'oficinista. Y no es nostra la frase; es del senyor Puig y Cadafalch, convensut de que cap minyó regionalista, faria com ell—en aquella ocasió que pera dissort del senyor Puig no recordaran els sigles—el sacrifici a Catalunya del seu bigoti.

Passaven dos joves filipins per las Rambles, deiem. Abans passaven a dotzenes. No hi havia barco que no portés estudiants de Manila. Venien a la nostra Universitat, a les nostres escoles, y s'interessaven per les nostres coses. Era una característica de la ciutat nostra, aquells joves prims, d'ulls oblicuats, de color groc trencat, que se'ls trobava per tot arreu, fins en aquells cenacles exclusivament nostres, ont no's parlava més que de Catalunya.

Cavite, que acabá amb tantes coses, feu allunyar d'Espanya a la joventut filipina. Ara van a New-York, a Boston, a Washington. Y en substitució d'ells han arribat aquests altres minyons blancs, rossos, preocupats, que van a colles, viuen en cases de dispeses cares y no s'ajunten amb nosaltres. Els alemanys marcaran una época barcelonina, com la marcaren els filipins. Per aixó, se té d'anunciar lo que sembla tan fnfim, de passar dues joventuts filipines per les Rambles. Passa un tros de la nostra joventut y de la vida barcelonina, aquells dies sorollosos, sentimentals y heroics, en els quals cridavem visca Catalunya!, pensantnos que ho sentien a tot el món y les ales dels nostres capells semblaven recollides pera no fregar el sol.

—o—

UNS QUANTS admiradors den Corominas han iniciat una suscripció, pera editar, en un llibre no gaire gros, els seus articles publicats en EL POBLE, més algun altre.

No cal dir que aquesta iniciativa ha estat presa per l'entusiasme produit pel seu darrer article «Dolsa pietat!!», perfecte y definitiu.

—o—

ACABEM de rebre un volum en llengua portugesa, titulat «Literaturas mortas». El seu autor se diu Josep Cérvaes. Aquí la paraula «mortes» vol dir velles. Són la gallega, l'euskara, l'italiana y la catalana. L'estudi de la catalana es senzill y exacte. En Cérvaes no diu mai dialecte al catalá, sinó llengua. Per aquest costat es bon crític el senyor Cérvaes, peró en canvi cau en omissions lamentables al tractar dels nostres prosistes. Hi falta en Ruira, en Pous y Pagés, l'Alomar. En canvi els poetes estan complets, faltant tan sols en Carner. S'hi nota també que en Cérvaes va adquirir alguna colecció de «Joventut» y tots els seus redactors fón pera l'escriptor portugués, els més moderns puntals de la literatura catalana.

CAMPANYA PATRIÓTICA

LO DE LES NOTARÍES

Es veritablement triomfal aquesta campanya que en pro del Dret catalá y contra el R. D. de Notaries la nostra joventut universitaria ve portant a cap. La crida patriótica de la comissió d'estudiants es contestada xardorosament per les ciutats y les viles reposades; per tota la gent de la nostra terra amarada de fe y de patriotisme.

Y sura com una benedicció esclatanta de promeses la campanya dignificadora, quan se'ns declarava atuits per part dels patrioters y dels medioeres la verbositat espanyolista dels quals no conté més que odi al ressorgiment catalá, odi a Catalunya. Ja rebrota l'embranzida que pot sofrir crisis, y pot trobar obstacles, empró que mai ningú la detindrá, car ella es la vida mateixa de Catalunya, que cristallisa y s'encarna amb els fets positius de catalanitat y reconstrucció interna.

Per aixó la actual campanya popular no es una simple y encarcarada protesta, sinó que es indicadora de la afirmació constant catalana, que's va intensificant y arrelant en els cors y en les inteligencies. Es l'afirmació potenta de l'existencia del Dret de la terra, solemnial característica de la nacionalitat. Y el coneixement de que posseim un Dret, té l'innegable y precisa forsa pera que'l mantinguem en continua vivificació.

Diumenge vinent les ciutats de Lleida y Tarragona aclamaran al Dret de la terra y diran la seva paraula de protesta contra'l R. D. den Barroso. Empró, no solament seran dues ciutats catalanes les que diumenge alsaran la seva veu patriótica, será tot Catalunya, tota la nostra terra qui alsará son clam ple de fortitut y de dignitat.

ELS MITINGS DE DIUMENGE

A més dels senyors Moles y Garriga, que ahir anunciárem que parlaran a Lleida, han acceptat també prestar son valiós concurs a l'acte el diputat a Corts per Balaguer, don Felip Rodés y don Francisco Maciá, diputat per les Borges.

El miting será presidit pel degá del Colegi d'advocats, senyor Pereña.

Demá podrem donar la llista definitiva dels oradors, els quals per si sols són garantia de l'importancia que tindrá el miting.

Per noves que's reben de Tarragona hi ha un grandíssim entusiasme en aquesta ciutat, esperantse amb interés la data de diumenge, que será solemnial pera la ciutat y comarques tarragonines.

DE LES BALEARS

Els Ajuntaments de Mallorca, Menorca y Ivissa, varen acordar apoiar amb entusiasme el precepte que obliga als notaris a saber l'idioma del país ont exerceixen.

Notes polítiques

Reunió del Consell general de l'U. F. N. R.

El diumenge vinent, a les tres de la tarde, se reunirá'l Consell de l'U. F. N. R., en el domicili de son vispresident, don Jaume Carner.

El senyor Cambó

En la darrera sessió del Centre Catalanista de Girona, se doná compte de que en Cambó havia acceptat l'invitació pera donar una conferencia de carácter polític, y s'acordá que aquesta tingui lloc el 28 del mes que som al Teatre Principal.

Sembla que la conferencia es un primer pas pera uns intents que té'l senyor Cambó y els seus amics amb respecte al districte de Torroella de Montgrí.

Noves Juntes

La Junta del Centre d'Unió Republicana del districte seté ha quedat constituida aixi:

President, don Bonaventura Duart; vispresident primer, don Gaspar Vilaregut; vispresident segon, don Emili Duboy; secretari, don Baudili Raurich; vissecretari, don Esteve Rey; vocals, don Josep Mas, don Josep Alomá, don Joaquim Planas y don Josep Díaz.

⁂

La nova Junta directiva del C. N. R. del districte quart, ha quedat constituida en la següent forma:

President, don Miquel Barberá; vispresident, don Eussebi Cordera; secretari, don Felip Juliá; vissecretari, don Miquel A. Blanco; tresorer, don Plácid Lorés; comptador, D. Miquel Sellarés; bibliotecari, D. Antoni Juliá; vocals, don Joan Padró, don Josep Porqueres, don Joan Esplugas y don Josep Bertran Escofet.

Acció de la Joventut

El nostre estimat confrare «El Ideal», de Lleida, porta les següents interssants noticies referents a l'organisació de la Joventut Federal Nacionalista en dita provincia:

«Las gestiones realizadas por el Consejo general de la Juventud F. N. R. de nuestra ciudad acerca de los correligionarios de Balaguer han dado por resultado la formación de una delegación que trabajará en beneficio de nuestros ideales.

Componen la mentada delegación los entusiastas correligionarios:

Don José Ubach, presidente.
Don Cándido Portés, secretario.
Don Antonio Rabartá, tesorero.
Don Arturo Pujades, vocal.
Don Pedro Bella, vocal.

En torno de estos prestigiosos elementos es de esperar que se irán uniendo todos los jóvenes de Balaguer amantes de Cataluña y de la República, para que pronto sea un hecho la formación en dicha ciudad de una entidad legalmente constituída, á fin de que en la proyectada Federación de Juventudes de Cataluña esté debidamente representada, ya que así lo corresponde dada su importancia.

En el Gobierno civil han sido presentados los Estatutos que han de regir á la Juventud F. N. R. de Agramunt.»

⁂

Avui, a les deu del vespre, se reunirá en el Centre N. R. la Comissió de control de l'organisació de Joventuts arreu de Catalunya, pera donar nou impuls a la seva tasca.

Formen, com es sabut, dita Comissió, els senyors Mallafré y Noguer y el president de la Secció Política, que avui es don Enric Vila.

⁂

El Consell directiu de la Secció d'Acció Política de la J. F. N. R. convida a tots els socis de la mateixa a la solemne sessió que tindrá lloc demá, a les deu de la nit, en el local del C. N. R.

Aquesta reunió revestirá excepcional importancia; en ella'l president de la Secció d'Acció Política exposará un plan de treball y d'organisació.

UNA INSTITUCIÓ NACIONALISTA

L'"Office central des nacionalités,, de París

Sabem que está a punt de crearse a París, sota l'alt patronatge d'eminents personalitats polítiques, artístiques y literaries franceses y de grans patriotes de tots els países, una «Office central des nationalités», el qual está cridat a conquerir per tot Europa un renom científic y polític considerable, puig vindrá a esser l'orgue de relació entre'ls diversos moviments nacionalistes.

Heusaquí el programa:

«Aquesta fundació té per fí:

1. Recullir tots els documents etnográfics, históricos, literaris, artístics, económics, psicológics, sociológics, apropósit pera fer conéixer l'ánima, el passat y les potencialitats d'avenir de cada nacionalitat;

2. Publicar un butlletí mensual, el qual, en forma imparcial y científica, posará al gran públic al corrent dels esforsos envers el millorament de la situació dels pobles, y dels programes de tota mena realisats per les nacionalitats adherents a aquesta oficina;

3. Comunicar a la prempsa totes les noves relatives an aqueixes nacionalitats;

4. Proporcionar els medis de conéixer a les diverses nacionalitats que s'ignoren, suscitar l'emulació de les unes per l'exemple de les altres, portarles a la comprensió de la solidaritat que les uneix y de la necessitat de fer triomfar la federació internacional pera assegurar l'autonomia de cadascuna de elles;

5. Afavorir missions científiques en els diversos países del món, organisar congressos, conferencies y mitings, ont seran discutides les qüestions actuals relatives a les nacionalitats, rebre y obsequiar als extrangers notables, encoratjar a París els agrupaments de les diferentes nacionalitats y les relacions entre aqueixos diversos agrupaments, crear a París un palau internacional y un museu de les nacionalitats.»

Tots els patriotes y totes les societats patriótiques que desitgin contribuir a l'éxit d'aquesta obra, deuen enviar llurs adhesions al secretariat general de l'«Office central des nationalités» (41, boulevard des Batignolles, París).

Entre ilustres personalitats adherides a la nova institució hi ha M. Jean Dupuy, actual ministre d'Obres Públiques de Fransa y director de «Le Petit Parisien»; Ch. Guide, professor de Dret; Mr. John Macdonnell, president del Tribunal Suprem anglés; l'exministre de Rumania Dissesco; el diputat francés M. Pierre Dupuy; el senador M. Henri Lafontaine; el doctor Lange, etc. De Bohemia, Irlanda, Polonia, etc., s'han rebut gran nombre d'adhesions. Una de les primeres que hi ha hagut a Catalunya es la del nostre estimat amic don Jaume Carner.

Próximament donarem nous detalls interessants sobre l'«Oficina internacional de les nacionalitats», de la qual es secretari general el distingit escriptor M. Jean Pelissier, gran coneixedor de les coses y dels homes de Catalunya.

Una carta oberta dels presos

Hem rebut el següent escrit dels presos polítics de la presó de Barcelona, que publiquem amb veritable gust, lamentant que per una omissió dels interessats no l'haguessim rebut a son degut temps. Diu aixi:

"A todos los diputados liberales y republicanos

Un puñado de hombres privados de libertad, recurren hoy á los diputados liberales españoles, sin preferencia de bando político, para llamarles la atención sobre un caso de notoria importancia, habida cuenta del grado de progreso y cultura alcanzados en nuestra nación.

Vamos á formular una queja, justificada y lógica cuando, como ahora, sale de pechos abiertos á las ideas generosas, á pesar de todas las obstrucciones de los enemigos conquistadores paso á paso de las costumbres y del gobierno de un país europeo.

Era costumbre tradicional en los gobiernos españoles, conceder periódicamente indultos ó amnistías á favor de los presos por delito político. Pero ahora hace bastante tiempo parece como si existiera el propósito de concluir con aquellas medidas piadosas y justicieras, pues han pasado dos años sin que á pesar de estar llenas las prisiones, se haya dictado un solo indulto importante, y pronto cumplirán cuatro de la fecha que se concedió la última amnistía.

España, tierra de héroes y de mártires, de la inquisición y del librepensamiento, parece haber legado al siglo XX, encarnado en sus hijos, el espíritu del contrasentido, y así hemos visto á gobernantes esencialmente retrógrados dictar medidas que cuadrarían bien en un gobierno liberal y, por oposición, hemos visto también gobernantes liberales restringir la libertad, castigando á los más atrevidos, que acostumbran ser los más abnegados, con la cárcel y el destierro, oponiéndose tenazmente á la concesión de medidas encaminadas á apaciguar los ánimos de los perseguidos y á conquistar para el país, perturbado por tantos dolores, la paz que á su desarrollo y á su prosperidad conviene.

Y mientras eso ocurre y mientras se suceden esas contradicciones hemos leido continuamente en los periódicos la noticia de indultos de penas «leves» que van á beneficiar a delincuentes comunes, como si al otorgar piedad hubiese empeño en favorecer á aquellos individuos que al recordar su falta ó su crimen sentirán en la frente, toda la vida, el estigma de una acción vergonzosa.

Somos nosotros fervorosos partidarios de la piedad que esparce consuelo: no pocas veces, estando libres, hemos levantado la voz en favor de nuestros hermanos sometidos á tartiverio. No obstante, jamás será acción equitativa para un gobernante el que se postergue á los presos y condenados por delitos políticos, para ir á beneficiar á condenados por delitos de sangre.

En esta cárcel celular se encuentran varios condenados por los sucesos de julio de 1909. Dos de ellos, los más castigados, sufren la condena de seis años, mientras están libres tantos y tantos condenados á cadena perpetua y á 20 años de presidio. Dígase si esa enormidad no reclama rápida, inmediata corrección.

Por delito comprendido en la ley de Jurisdicciones hay también aquí ocho ó diez condenados, algunos de ellos hace ya la friolera de 20 meses.

Ahora que un indulto reclamado por todos los españoles de sentimientos piadosos ha quitado á España un día luctuoso, que el Gobierno, rectificando antiguas actitudes, parece decidido á restablecer en lo posible la paz interior, entendemos conveniente y al mismo tiempo fácil de conseguir, un indulto amplio, ó una amnistía que resuelva la cuestión de julio, y libre de tantos dolores á los honrados delincuentes de la pluma.

Si los diputados liberales y muy señaladamente los republicanos se impusieran concertados, la obligación de pedir al senyor Canalejas, una vez abiertas las Cortes, la concesión de una amnistía ó un indulto general, estamos seguros de que conseguirían su objeto, siempre y cuando pusieran todo el empeño en la demanda.

A ellos recurrimos los presos que firman en nombre y representación de otros que, por falta de tiempo y ocasión, no han podido hacerlo, recordándoles este alto deber de humanidad.

Cárcel Celular, Barcelona 15 enero 1912.—Lorenzo Pahissa, Fermín Sagristá, Trino Alted, J. Costa Pomés, Federico Artigas, Francisco Rullo, Luis Castellá, A. Díaz de los Reyes, Mariano Portolés.»

El senyor Marial y "Sang Nova,,

Fa alguns dies que'ls amics de «Sang Nova» ens varen enviar la copia d'unes cartes crevades entre'l senyor Marial y dita entitat, de les quals se'n deduía la veritable causa que motivá la baixa del conseqüent regidor de les llistes de socis d'aquell Centre. Creient fermament que'ls correligionaris de la prestigiosa entitat estaven acompanyats de tota la raó, ens abstinguérem, no obstant, de publicar aquelles cartes, pera no parlar tantes vegades d'un senyor que no té altra base de campanya que'l falsejament de la veritat y la manera desaprensiva de tractar les qüestions. Peró ahir «La Publicidad» portava el següent solt:

«Algunos elementos de «Sang Nova» han demostrado su disgusto por el proceder del señor Cuxart, de la célebre sociedad Crédito y Construcciones, que les puso en ridículo, diciendo que la sociedad nacionalista había expulsado de socio al señor Marial, cuando les consta que sabía que el señor Marial se dió de baja de la sociedad nacionalista en las penultimas elecciones municipales. Y entonces se le devolvió la cantidad que le adeudaban.»

Y davant d'aixó que deu haver escrit algun amic del senyor Marial o ell mateix, creiem que sense cap excitació de «Sang Nova» devem publicar els documents de que més amunt hem parlat. Són els seguents:

Del Consell de «Sang Nova» al senyor Marial:

«El Consell directiu d'aquesta entitat «Sang Nova», en sessió celebrada el dia 30 del proppassat mes, acordá comunicar a vosté haver vist amb desagrado alguns dels actes realisats per V. amb motiu de la passada festa major de la barriada de Sans.

La visita que va fer an aquesta barriada la trobem molt justa y lloable, aixi com també a les societats que no sustenten cap ideal polític. La realisada per V. a la Fraternitat Republicana Sansense, aquesta la trobem molt censurable perqué no's limitá tan sols a realisarla com a particular, sinó que la feu com a autoritat, com a regidor del districte, haventse comprovat ademés que V. deixá materiol a l'envelat aixecat per la dita

Fraternitat, com també, y segons rumors, cosa que no hem pogut comprovar, deixá certa quantitat en metálic. De totes aquestes coses nosaltres ne deduim que les paraules no s'avenen pas amb els fets realisats per V.

Les campanyes de difamació fetes pels radicals en contra la seva personalitat, les paraules violentes llensades per V. en els mitings contra aquests mateixos radicals a qui avui vosté visita y deixa materials, rebaixen en gran manera la serietat de vosté y comprometen l'ideal del partit. Suposant que V. formi part de l'esquerra catalana, com a particular res li podem demanar, més com a soci d'aquesta entitat, com a regidor del districte, tenim l'obligació de pregar á V. se serveixi aclarir aquests dubtes, primer pel bon nom de la nostra entitat y segon pera destruir amb veritable fonament de causa totes les acusacions que contra V. se fassin, cas de no resultar cert tot lo exposat en la present lletra. Esperem de V. rebre la seva grata visita pera obtenir una contestació clara y categórica, ja que de no esser així ens veurem obligats a obrar en consequencia, aplicantli l'article sisé dels nostres vigents estatuts.

Visqui V. molts anys. — El president, Lluis Padró.

Senyor Juli Marial.»

Contestació de don Juli Marial.

«Barcelona, 11 setembre de 1910.

Senyor don Lluis Padró.

Molt senyor meu: Ni acostumo contestar les insolencies ni accepto llissons de ningú respecte dignitat lo mateix particular que política.

La seva comunicació no solament conté una serie d'inexactituts sí que també se permet en ella certs comentaris completament gratuits y faltats ademés del bon sentit que deu informar sempre al qui vol passar per lliberal y tolerant.

No tinc de donar compte a ningú del per que he visitat els dies de la festa major de Sans els llocs que he cregut convenients y en els quals estava convidat, ni si he deixat o no taulons de proprietat meva a diferentes entitats o particulars, puig tals visites no han tingut carácter polític de cap mena, ja que en dits llocs no s'han celebrat altres actes que'ls propris de tota festa major o siguin concerts y danses.

Si ho creu convenient les censures podrá vosté dirigirles a molts capitosts de l'esquerra que han celebrat actes de comú acord y amb companyia dels lerrouxistes y que en període electoral s'han ajuntat pera combatre a molts que abans de fundarse cap centre nacionalista ja treballaven pera la República y pera l'Autonomia de Catalunya.

Y com sigui que no puc ni vull figurar per més temps en una entitat qual Consell Directiu demostra tenir més d'inquisidor que de lliberal, ja que ni els mateixos lerrouxistes donant una prova no sé si de tolerancia o bona educació, per res han censurat als seus correligionaris que'ls dies de la festa major han visitat centres d'Esquerra catalana, per aitals raons y altres que val més no indiqui, poso en coneixement de vosté que se serveixi donarme de baixa en la llista de socis, exposant en aquests els motius per mi alegats.

Hi ha la firma de don Juli Marial.»

Es veritat, doncs, que'l senyor Marial se doná de baixa de «Sang Nova», no per motius electorals, com diu ell, sinó quan el Consell Directiu li demaná explicacions sobre actes seus y el menassá amb l'aplicació d'un article del Reglament que tracta de l'expulsió. Es dir, «renunciá a la má de Donya Leonor».

Ja's veu si el motiu de la baixa es pera enorgullirsen y parlarne en els periódics.

Una altra felicitació al senyor Lluhí

Senyor don Joaquim Lluhí Rissech.

Honorable senyor: La Junta directiva de la Joventut d'U. F. N. R. del districte II, en sessió celebrada avui, ha acordat fer constar en acta la satisfacció amb que ha vist la vostra digna actitut en la qüestió de les tinencies d'arcaldia, encarnant així la conducta republicana y patriótica que s'imposava als nostres regidors, y endressarvos la més coral felicitació per la magistral conferencia sobre'l mateix assumpte donada en el C. N. R. de Barcelona.

Ciutat, 17 janer 1912. — El president, Ricard Rovira; el secretari accidental, Francisco Viles.

LLIBRES

Obres den Ribera y Rovira

Sobre la taula tinc extesos els darrers llibres den Ribera y Rovira. Són quatre: «Portugal y Galicia Nación», «Del país dels tarongers», «La cena dels Cardenals» y «Roses de tot l'any». Són quatre obres ben amables, ben difícils per mi de dirne gaire cosa, peró en Ribera y Rovira es incansable. Sempre a punt per defensar tota cosa justa, sempre disposat a tot servei amical amb un ample gest de cordialitat, es un treballador constant, amb una fe digna d'exemple. Ell ha sapigut especialitzarse, ferse un nom en una llei d'estudis nous a Catalunya, anarse obrint camp pausadament, amb un gran amor a la nostra llengua. Ell va comensar per fer el primer llibre de versos catalans imprés a Portugal; jo recordo un llibret vingut aquí, de Thomas, que tenia per nom «Nostres amors». No discutim el seu mérit literari, veiemhi tan sols el fet históric que representa; un llibre de versos catalans sortit d'una prempsa portuguesa. Una impressió semblant produeix aquella revista que molts any enrera, uns bons catalans imprimíen a Nova York, y la colecció de la qual constitueix una de les primeres exterioritzacions del catalá, que s'han anat continuant fins avui, dignament coronades per la publicació d'aquest novell diccionari catalá den Vogel.

D'aquest llibret ensá, el nom den Ribera y Rovira s'ha anat fent popular entre nosaltres. Ell ha anat perseverant en estudis lusitanistes y l'aparició dels seus llibres «Iberisme», «Portugal artístic», y «Poesía y Prosa», amb el magnífic próleg den Maragall, va ser ben notada. El gran poeta de Catalunya, amb l'entusiasme que tenia per la teoria iberista den Ribera y Rovira, posá un altre próleg a un llibre recent «La integridad de la patria».

Avui, quasi es impossible pensar amb en Ribera y Rovira sense pensar en la nacionalitat germana que ell ens ha fet conéixer tant. Tota la tranzició de la monarquia a la República, fou explicada per ell en articles y conferencies, com també la darrera temptativa monarquica fou aclarida per les seves paraules per damunt tota la fatilleria que'ns contaven els rotatius. Y la seva qualitat ben manifesta es la gosadia de dir tota mena de coses, aduc en el nom sonor d'un llibre, que está a la vista de tothom, en les vitrines de les llibreries de les tres ciutats de l'Iberia.

M'he proposat, peró, després de rendir un elogi a l'autor, no sent jo competent en qüestions polítiques, rellevar una labor de les moltes seves.

A Portugal, hi ha un dramaturg de primera forsa, molt conegut y molt estimat, en Julio Dantas. Entre nosaltres, les versions den Ribera y Rovira l'han fet conéixer. Les dues obres publicades, ja acrediten per elles soles un dramaturg. «La cena dels Cardenals», en la sonoritat dels seus versos, mostra poderosament tres carácters dissemblants en l'espai d'un acte curt. Els tres cardenals se reuneixen en una sala del Vaticá en sumptuós sopar amical y's conten els seus amors, remembrant llunyanes cortisanies, amoretes fúlgides y volubles, contrastant amb les paraules del cardenal portugués, d'una gran potencia emotiva, ont parla d'un seu únic amor profond, feta dolorosa la remembransa per l'amor que'l sobtá. No hi ha crítica possible pera una obra que ha estat reconeguda per tots els públics y acullida fervertment a tot lloc.

«Roses de tot l'any», es un deliciós quadro dramátic, un gran drama en un petit diáleg de dues cosines en una cel·la franciscana.

Peró l'obra forta den Dantas no es aquí coneguda: la traducció den Ribera y Rovira es inédita encara. Es el drama «La severa», la glorificació del «fado» popular, tota una rassa poetisada en el carácter d'una dona, d'una dona forta, sensual, caritativa, tarrible, que estima y que mor per l'amor; aquesta es la Severa, la cortisana de moreria de Lisboa que tota la seva vida es el «fado», y que aduc mor cantantlo, amb la melodia del poble als llavis.

Y aquest gran dramaturg es en Ribera y Rovira que'ns el ha fet conéixer en acurades versions; per això la seva feina es de un alt patriotisme, ja que es feina dels escullits dotar la llengua propria de les joies de les altres literatures.

JOSEP MASSO Y VENTOS

Conferencies sobre Dret Catalá

Dilluns vinent tindrá lloc a l'A. de Jurisprudencia y Llegislació la segona de les conferencies que's donaran en el present curs sobre de l'esperit que ha d'informar la conservació y reforma del Dret Catalá. La conferencia anirá a cárreg de don Antoni M.ª Borrell y Soler, professor de Dret Civil dels Estudis Universitaris Catalans, el qual desenrotllará el tema «Formes testamentaries».

Centre Autonomista de Dependents

Comunicació important

La Secció de Relació y Treball d'aquesta benemérita entitat ha enviat la següent comunicació:

«Senyor president del Foment del Treball Nacional.

Distingit senyor: Sabut per aquesta Secció Permanent de Relació y Treball que la entitat de sa digna presidencia ha convocat una reunió de senyors quefes de les cases industrials pera pendre un acord colectiu respecte a la supressió de les festes intersetmanals decretada per la Santa Seu Apostólica, y sabut també per nosaltres l'amable acullida que tenen en la persona de vosté y els seus dignes companys de Consell les indicacions a que'l nostre Centre ha interessat la seva atenció, ens permetem una vegada més molestarlos, pregántloshi que en l'esmentada reunió's digni exposar el criteri que domina en aquesta Associació; criteri que en tots els moments pot esser equivocat, peró sempre es sincer y meditat.

Declarem ilógica y de conveniencia social, la supressió de festes esmentades. Aquestes festes són insuficients en l'eficacia del descans que proporcionen y evidentment perjudicials als interessos de la producció del comers y del treball.

Proclamat aquest punt de vista, sols ens cal expressar, amb la brevetat possible, la manera de cercar la compensació en una forma ordenada y eficás.

Gairebé transcrivint l'instancia que dirigirem en el mes d'octubre prop-passat al senyor ministre de la Governació, haurem complert el nostre propósit.

Deiem aleshores, y repetim ara, que es un greu perjudici pera la massa obrera'l manteniment d'aqueixes festes intersetmanals que mimven l'integritat dels seus jornals, sense compensació racional y adequada. Y que la solució d'aqueixa incongruencia, no's troba en altre lloc, a judici nostre, més que en la supressió d'aqueixes vaganses; en compensació de les quals deuria otorgarse als treballadors la reducció de les jornades setmanals de treball fins als dissabtes al mitgdia, talment com se ve practicant d'un quant temps ensá, amb éxit creixent, en algunes poblacions industrials de Catalunya.

Cap perjudici moral ni material pot pervenir d'aquesta ordenació de treball. Proporcionará als obrers un descans setmanal seguit de més de 36 hores, y als senyors productors, un rendiment anyal de treball superior al que obtenen per l'actual organisació, en que per les interrupcions de les festes d'entre setmana, perden un tant per cent molt apreciable de l'esforç, que aumenta la proporció dels seus gastos.

Pera defensar ampliament aqueix criteri, que ens sembla ben orientat, tenim en compte també que'ns porta de la má a la solució d'una altra qüestió que fou motiu d'una llei justíssima, no complerta jamai, potser per no encaixar plenament en la realitat. Ens referim al descans dominical.

Es gairebé un axioma comercial, que les despeses de la massa de treballadors de totes categories, regula'ls ingressos de la petita industria y petit comers, als que proporciona les majors entrades; y es també una veritat de tothom coneguda, que en el nostre país, una part ben important de les tranzaccions que verifiquen els obrers se realisa'ls diumenges. El lleure del dia festiu, per una costum gairebé secular, se dedica per molts a proveir les necessitats no diaries; distribució llógica del jornal que han percebut el dia anterior.

Y es sens dubte per aqueixa costum que el manament d'una llei no ha pogut desarrelar, perqué no fou resultat d'una previa preparació que'ls comerciants als quals afecta, s'han resistit sempre al compliment del descans dominical. Donant a la massa obrera per la festa del dissabte a la tarde'l temps que ara dedica en diumenge a ses provisions desapareixerá la causa económica y única que ha mantingut coessionats als comerciants detallistes per oposarse al compliment de la llei, y aleshores sí que representaria un benefici comú. Y si per un excés d'egoisme, no probable, peró si possible, continuaven aqueixos comerciants en la seva actitut, mancats aleshores de tota justificació, podrá exigirse de les autoritats l'aplicació de les sancions penals de la llei. Mai amb tanta raó com en aquell estat de coses podria dirse que la llei del Descans dominical, respon a un ponderat esperit de justicia.

No hi ha pas dubte de que'ls nostres companys detallistes, qual actuació dintre'l treball es amb ben poques excepcions sobradament penosa, veurien amb joia intensa com en la llógica encadenació dels fets, se fa possible'l descans els diumenges sense haver d'acudir a actituts d'irada protesta, que no contribueixen gens a la pacificació dels esperits tan necessaria pera mantenir l'orde social. D'una vegada per sempre'l descans podria quedar establert com una bella mostra del deixondiment social, renovadora de les energies de la rassa, al proporcionar a la joventut el medi ordenat d'espansió de l'esperit y de la fortitut física.

Unicament, en certa manera, surten perjudicats per la supressió de festes de que venim parlant, els dependents de les cases a l'engrós que gaudeixen plenament d'elles. Peró, també pot y deu haverhi per ells compensació, si la bona voluntat dels senyors quefes, concorda amb un excelent sentit práctic. Les vaganses estivals deuen esser el seu premi; y així se complirá aquell precepte higiénic extés en altres paisos, de proporcionar al cos y a l'esperit en el dies calorosos de l'estiu un poc de repós lluny de l'atrafegada vida diaria.

No volem resumir després de lo dit. Les conclusions venen per elles soles. Y l'ilustrat criteri de vosté y dignissims companys ens estalviará de ferles y així segurament sortiran millor de lo que nosaltres voldriem.

Excusi la llargaria d'aquesta comunicació, indispensable pera exposar amb claretat nostre pensar; perqué quant nosaltres entenem d'eficacia la nostra intervenció en la vida social no temem molestar, segurs de que sempre tenim en favor nostre la bondat de l'intenció que'ns ha guiat.

Amb la major atenció, s'ofereix son atent servidor.

El president de la Secció de Relació y Treball.

Barcelona, 11 de janer de 1912.»

Butlletí del Treball

Actes importants

Ens diu el Museu Social que'l diumenge dia 28 del mes que som vindran a Barcelona comissions dels importants Instituts de Reformes Socials y Nacional de Previsió de Madrid, formades pels senyors Eduard Dato, don Josep Maluquer, viscomte d'Eza y altres distingides personalitats.

Aprofitant dita visita, el Museu Social organisará algunes conferencies per alguna de dites personalitats y el repartiment solemne de premis als expositors de la Exposició de Economia Social y d'Higiene y Seguretat del Treball organisada pel Museu.

Falsa noticia

Una comissió d'obrers cotxers de «La Fraternal» va estar ahir al Govern civil a dir al al secretari senyor Die, ja que'l senyor Portela estava ausent, que tot lo que deien els diaris del matí sobre la seva suposada vaga, era fals.

Els obrers digueren que'l senyor Portela havia sigut senzillament víctima d'un engany per part dels patrons.

Lo que hi ha, segons digueren, es que ells presentaren les noves bases de treball als seus patrons y que aquests encara han de contestar, esperant els obrers tranquilament la contesta. Y res més, sinó que ahir amb motiu de la diada de Sant Anton, els amos varen acordar fer festa, fent veure que aquesta era deguda a la fantástica vaga dels obrers.

Els obrers insistiren en que ells avui tornaran a anar al treball.

Una vaga

Onze obrers, nou dels magatzems y dos de l'escriptori, de la fábrica de llosa y porcelana del senyor Inglada, varen estar ahir a comunicar al governador que s'havien declarat en vaga degut als abusos de que eren víctimes per part del seu patró que'ls fa treballar les hores que vol, inclós el diumenge, puig pera dit senyor no hi ha lleis a Espanya segons sembla.

Pera acabar tanta explotació els obrers presentaren al patró unes bases de treball solicitant la jornada de 10 hores. Y com que'l patró no les acceptá, s'han decidit a anar a la vaga, havent visitat a l'arcalde y al governador pera que s'interessin en son plet.

El secretari del Govern civil, en ausencia del senyor Portela, els recomaná que portessin l'assumpte a la Junta de Reformes Socials.

La mare de la reina

Ahir matí la princesa de Battemberg aná a Montserrat amb automóbil.

L'acompanyaren els marquesos de Comillas, don Joan Antoni Güell, el general Weyler, el governador senyor Portela, el seu majordom senyor Corberthon y la seva dama de servei.

L'excursió a la pintoresca montanya catalana resultá molt agradable.

Ahir vespre els senyors marquesos de Comilles obsequiaren amb un banquet en el seu palau a la princesa de Battemberg.

La princesa va dirigir ahir tarde a la seva filla un extens telegrama donantli compte de les atencions de que era objecte en aquesta ciutat.

Teatres y Concerts

LICEU: Estrena de *Titayna*

Poques paraules avui. «Titayna» ha sigut un éxit sorollós. En Morera ha triomfat per complet y el públic ha acullit la nova producció del seu músic predilecte, amb entusiastes ovacions al músic y a l'eminent dramaturg don Angel Guimerá, autor del llibret.

L'obra es ferma, construida tota ella amb seguretat, y l'orquestra, tractada magníficament, treu hermoses sonoritats y bells efectes.

Sobressurt en ella, el chor del primer acte, y el preludi, duet y final del segon quadro.

Els artistes fenthi un gran paper, tant la Berlendi «Titayna», com la senyora Costa; tant els senyors Krismer y Badini, com el senyor Giral.

L'orquestra ajustadíssima. El mestre Mascheroni, el qual ha posat l'obra, ha sigut aclamat pel seu pulcre treball.

En Morera y en Guimerá han sigut ovacionats amb delirant entusiasme, sobre tot al final, en que la grandiositat de l'inspiració den Morera, tant com lo trágic de la situació dramática, corprengueren al públic y li comunicaren una emoció intensíssima. El teló s'aixecá quatre vegades en el primer quadro y moltes més al final de l'obra.

Pera en Morera y en Guimerá fou la nit d'ahir nit de victoria. Y també ho fou pera l'art catalá que triomfá en les persones de dos de sos més preclars conreuadors.

En la vinenta edició, el nostre crític, don Agustí Pereña, parlará amb la detenció que se mereix de la nova ópera catalana.

ELDORADO

Heusaquí el repartiment amb arreglo al qual será desempenyada la comedia en dos actes, «Puebla de las mujeres», quina estrena tindrá lloc avui en aquest teatre:

«Concha Puerto», senyora Pla; «Juanita La Rosa», senyoreta Sampedro; «Santita», senyora Hurtado; «Doña Belén», senyora Pastor; «Angela», senyora La Encina; «Pilar», senyoreta Montillo; «Dieguilla», senyora Martí; «Una muchacha», senyoreta Ibáñez; «Adolfo», senyor Mata; «Don Julián», senyor La Riva; «Don Cecilio», senyor Larra; «Pepe Lora», senyor Aguirre; «Guitarra», senyor Lombia; «Un sacristán», senyor Alcalá.

CONTRACTE

En vista de l'éxit obtingut per la companyia den Joan Santacana, el dia de cap d'any, l'empresa del Teatre Círcol, d'Olesa, ha contractat dita companyia pera representar, el dia 21, l'hermós idili den Rusiñol, «El pati blau»; el diáleg den Burgas, «Jordi Erin», y la farsa den Puiggarí, «La sospita».

CONCERT

Demá donará la senyoreta Maria Lluciá un recital de piano en el Palau de la Música Catalana, baix el següent programa:

«Gallarda» Cabezón; «Sonata», Mozart; «Sonata», Scarlatti; «Fantasia y fuga», Liszt; «Variaciones serias», Mendelssohn; «Un suspiro», Liszt; «Allegro de concert», Granados; «Leyenda de S. Francisco de Paula», Liszt.

La senyoreta Lluciá va obtenir primer premi amb medalla d'or en el concert de la Academia Granados, baix la presidencia de Eduard Risler.

Aquest concert promet estar molt concorregut, a jutjar per les invitacions solicitades pera'l mateix.

Els alumnes de Comers

Mitjansant la promesa formal de que'l Govern fará aprovar per les Corts les seves peticions, s'ha acabat la vaga general a tota Espanya, dels estudiants de les Escoles de Comers.

Els de nostra ciutat varen rebre ahir dels seus companys de Madrid, el següent telefonema:

«Entrad clases, nuestro problema solucionado apertura Cortes. Escribimos. Entrad todos.—Amil.»

En vista d'aquest telefonema, acordaren els nostres escolars tornar a les classes, fent constar empró que dit acord «no obeeix a les menasses del claustre de l'Escola, ja que quan se tracta de defensar els interessos dels titulars y escolars mercantils, aquests saben fer cas omís de les coaccions morals y materials que contra ells s'exerceixen».

Els nostres escolars han cursat el següent telegrama:

«Excmo. Sr. ministro de Instrucción pública.

Comunicamos V. E. acuerdo volver clase visto Cortes resolverán definitivamente sobre derechos titulares mercantiles. Esperamos se servirá comunicarnos acuerdos tomen Cámaras.

Por los alumnos Escuela Superior Comercio, Victorio López.»

De l'Ajuntament

Venedors de nievelina

S'han presentat a l'arcalde algunes denuncies de que van pels carrers y mercats alguns individus venent nievelina. S'ha donat orde de que al primer que's trobi dels aludits subjectes dedicantse a tan poc recomanable industria, se'l detingui, entregantlo al jutjat.

Queixa de venedors

L'arcalde ha rebut una comunicació de diverses comissions del mercat de Sant Josep, queixantse de lo molt que hi sovintegen els robos y demanant que s'aumenti la vigilancia y que s'estudii la manera de posarhi més focus d'arc voltáic.

Explicacions

Se'ns prega l'inserció de les seguents:

«Amb referencia a la noticia de que'ns ferem ressó en edicions passades de que el senyor Serra y Sulé havia demanat que quedés sense efecte el traspás de la concessió del servei de neteja pública a la Companyia General de Sanejament y Reformes, el director general d'aquesta ens prega fem constar que si bé es cert que així ho havia demanat el senyor Serra en instancia de 20 del passat desembre, el dia 29 del mateix ne va presentar una altra suplicant a l'Ajuntament que deixés sense efecte la primera.

La cequia comtal

Se constituí ahir una comissió mixta de regidors y vocals de la Cequia Comtal y vocals de la Junta de Sanitat, pera proposar la manera de solucionar la questió de la Cequia Comtal, quant menys d'una manera interina, ja que la solució definitiva está en trámits de resolució a Madrid.

Convit

El diputat senyor Matheu, en nom dels diputats y senadors per la provincia de Lleida, ha invitat al senyor Sostres a un sopar íntim que's celebrará demá, en celebració del seu nomenament d'arcalde.

Consums

Ahir a la tarde se reuní la ponencia de Consums encarregada d'estudiar els concerts sobre la cervesa, llet, formatge, pesca salada, midó y segó, amb assistencia dels representants dels gremis interessats.

El saló de conferencies

Se parlava ahir a Ca la Ciutat de la prompta restauració del saló de conferencies que prou ho necessita. Sembla que'l projecte es de decorarlo a tons clars conservant el mateix artesonat actual si bé pintat convenientment pera que entoni amb lo restant de la decoració. Les parets estaran cobertes per arrimaders de caoba y les parts altes per diferents plafons decoratius encarregats a diversos artistes.

Les cadires serien les mateixes d'ara, restaurades.

Pera aillar convenientment el saló, y pera evitar lo que succeeix avui, que no es més que corredor de pas, se treuria l'oficina d'Hisenda junt al saló, qual dependencia seria convertida en corredor.

Diverses

Ahir se reuní a la Secretaría de Ca la Ciutat la Junta Municipal de 1.ª ensenyansa.

—L'arcalde de Granada ha demanat al de Barcelona un exemplar del Reglament dels Escorxadors de nostra ciutat.

—Els senyors Malagrida y Roviralta, en nom de la Casa d'América han invitat a l'arcalde al banquet que's dedicará al cónsul de l'Argentina, senyor Gache.

—L'Academia d'Higiene ha presentat a l'arcalde uns opúsculs contenint instruccions preventives contra malalties epidémiques.

Seran proposades a l'Ajuntament per si vol adoptarles.

—A propósit d'unes denuncies sobre uns metges municipals, l'arcalde ha manifestat la conveniencia de que aquestes denuncies se li confirmin amb una carta dels denunciants, a l'objecte de que serveixi de base pera un expedient.

—el dia 25, a les 11 del matí, se verificará el sorteig pera l'amortisació de 42 títuls del Deute municipal d'Aixample de Gracia. Número 34 de 42 títuls; emissió de 6 de juliol de 1894.

—S'ha encarregat de la tinencia del districte VII, el senyor Vallés y Pujals.

—El senyor Soriano ha presentat a l'arcalde una instancia dels venedors del mercat de peix del Ninot, demanant que s'adobi un xic la peixatería, que está molt feta malbé.

—Ha visitat a l'arcalde el de Sant Boi de Llobregat.

Vetllada americanista

Está ja definitivament acordada la próxima celebració d'una gran vetllada americanista en el magnífic saló d'actes del Centre Autonomista de dependents del Comers y de la Industria, acte que tindrá lloc el próxim dissabte, dia 20, a les deu de la vetlla.

El Consell directiu del Centre ha invitat a la Casa d'América, la qual, acullint amb veritable simpatia y entusiasme tan hermosa iniciativa, hi estará oficialment representada.

El cos consular americá ha promés assistirhi, així com també prestigioses y conegudíssimes personalitats de nostre camp económic.

Hi parlaran el senador y vispresident d'aquella entitat americanista, don Frederic Rahola; el cónsul general de Xile a Espanya, don Alfred Goicoolea Walton; don Rafel Vehils, secretari general de la Casa d'América; el canciller del consulat general del Salvador a Espanya, don Jordi Emilio Aragon; l'exdiputat cubá don Ferran Escobar, y pel Centre A. de D. del C. y de la I. hi pendrán part el professor de les Escoles Mercantils Catalanes, don Eladi Homs, y el senyor Duch y Salvat.

No cal dir, doncs, que la vetllada en projecte constituirá un éxit tan gran com indiscutible pera la simpática y prestigiosa entitat organisadora.

INFORMACIO DE BARCELONA

Demá, divendres, dia 19, a les deu de la vetlla, tindrá lloc al C. A. de D. del C. y de la I. la solemne sessió inaugural dels cursets y llissons extensius dels Estudis Universitaris Catalans durant el present curs, que per causa imprevista tingué de sospendres el dia 8.

Parlaran diversos oradors, y en nom de la Junta dels Estudis, son president don Raimond d'Abadal y don Josep Puig y Cadafalch y don Lluis B. Nadal.

El Centre recomana l'assistencia a tots els seus socis.

L'Associació Protectora de la Ensenyansa Catalana, fa avinent que haventse agotat la edició de cartells que amb el títul «Per la Higiene y per la Moral» fa poc va publicar, está fent imprimir la segona edició dels mateixos, pregant als senyors mestres de les escoles, tant públiques com particulars, que encara no l'hagin adquirit, se serveixin solicitarlo per escrit y amb el sagell de son establiment d'ensenyansa, poguentlo passar a recullir desde'l dia 25 del corrent, en son estatge social, Baixada de Santa Eularia, 3, principal.

L'excursió oficial organisada per la secció de fotografia del Centre Excursionista de Catalunya pel diumenge vinent, será de mitg dia, anant a Terrassa pera visitar els seus antics temples.

Els excursionistes se reuniran a l'estació del Nord a les set del matí, pera sortir amb el tren d'una quart de vuit, tornant de Terrassa a la una y 29 minuts.

—L'anemia, clorosi, colors pàlids, menstruació difícil y leucorrea, se curen amb el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

Avui a dos quarts de deu del vespre, don Rómul S. Rocamora donará una conferencia pública a l'Ateneu Barcelonés sobre'l tema que segueix: «La forsa social de l'Esperanto. Síntessi gramatical de l'idioma den Zamenhoff».

Com estava anunciat, ha tingut lloc en les oficines de la Junta d'Obres del Port, baix la presidencia del senyor Bosch y Alsina, l'obertura de proposicions presentades en la subasta pera la colocació de 5,000 obligacions de l'emprèstit de dita Junta, anant les ofertes de major tipu entre 520 y 525'15 pessetes.

L'adjudicació deurá ferse pública dissabte vinent.

Durant l'exercici present, la Junta Directiva del Casino Mercantil quedará constituida tal com segueix: President, don Isidre Tarruella y Munner; vispresident, don Salvador Millet y Bertran; vocal tresorer, don Geroni de Moragas y Rodés; vocal comptador, don Josep Jáuregui Calenco; vocal primer, don Lluis Ribó y Asmarats; vocal segon, don Josep Cuyás y Planas, y vocal secretari, don Ramon Suriñach Senties.

Són molts y de valua els Ateneus y Centres de cultura adherits a la idea de federar els Ateneus de Catalunya, figurant, entre altres, el Centre de Lectura de Reus, la Fundació Horaciana y els Ateneus Integral, Pedagógic, Samboiá, Areugense, Vilasanés y els de Cornellá, Badalona, Terra Baixa, de Can Tunis, y el de Vilanova y Geltrú.

A l'Institut Agrícola Catalá de Sant Isidre se reuniren ahir, a las deu del matí, els senyors que composen la comissió executiva y la d'informació y propaganda del projecte de Banc Nacional Agrari, preconisat per la F. Agrícola Catalana Balear. Llegírense les proves d'imprenta del follet en contestació general a l'informació realisada entre les Associacions Agrícoles y la prempsa técnica d'Espanya. Després d'un canvi d'impressions se va acordar la seva publicació.

—Pera el que necessiti receptes y específics no hi ha casa millor ni més convenient que la Farmacia Amargós, Plassa Santa Agna, número 9.

La Biblioteca «Amor y Lletres» ens prega la publicació de la seguent circular dirigida als seus adherits:

«Donantse el cas inevitable de que no totes les obres que publiquem són del gust unánim dels adherits, la Direcció dona per finida sa tasca colectiva y, d'acord amb l'Administració, ha resolt lo seguent:

I. Que repartit ja el volum IV, «Del País dels Tarongers» de I. de L. Ribera y Rovira, les obres posteriors seran editades privadament per compte de sos respectius autors, y venentse a totes les llibreries sense distinció de preu.

II. Que tots els autors interessats en renovar els compromisos anteriors a la data d'avui, y els que en lo successiu desitgin incloure llurs obres en nostra biblioteca, deuran posarse d'acord amb la Direcció, domiciliada al carrer den Guardia, 12, bis, primer.

III. Que'ls senyors adherits que foren al mateix temps suscriptors efectius de la revista «Nova Antología», tenen dret a un exemplar del drama d'Enric Ibsen «Solness el Constructor», que'ls será repartit a domicili a primers de maig. — El director, A. Calderer Morales. — L'administrador, Joan Ballester.»

En la darrera sessió de la Junta directiva y de Seccions, de la Cambra oficial de la Proprietat, prengueren possessió de cárregs els elegits en l'assamblea general. Després s'acordá donar el més expressiu vot de gracies a la Junta sortint.

El president, senyor Ferrer-Vidal, feu un discurs en el qual manifestá'l seu entusiasme pel foment dels interessos de la proprietat tasca tan brillantment empresa per la Cambra y sos propósits de seguir coadjuvant a la obra.

Se nomená una comissió especial de propaganda, composta per don Antoni Prim, don Rafel Morató y la presidencia, pera que se dirigeixin a tots els proprietaris del terme municipal de la ciutat y els inviti a formar part de la Cambra.

S'acordá també l'admissió de diversos socis y que's remerciés a tots els vocals que prengueren part en l'elecció.

En l'Institut Agrícola Catalá de Sant Isidre tingué lloc la junta general de socis.

Oberta la sessió pel president, senyor Puig, el secretari llegí una extensa Memoria dels treballs realisats durant l'any passat.

Després de congratularse la Junta dels donatius que s'han fet a l'Institut, entre ells un de 5,000 pessetes anyals, de Josep Deu, se fa referencia, en la Memoria, dels concursos celebrats, els uns d'aparells pulverisadors de líquids; altres pera premiar grans hisendats y petits proprietaris, pel cultiu y millores introduides en ses finques.

Se tracta, en la Memoria, de la solemnitat que tingué lloc amb motiu del repartiment de premis d'aquest darrer concurs, assistinthi autoritats, representants de societats económiques y congressistes extrangers, del IX Congrés Agrícola Internacional, indicantse així mateix, l'activa intervenció de l'Institut en dit Congrés.

Fa menció d'altres solemnitats, fetes en el local de l'Institut, de diferentes excursions colectives, de gestions fetes a Madrid, de reformes obtingudes en algun punt, de la llegislació alcoolera, de les reclamacions aranzelaries, dels treballs pera prevenir l'invasió de la glosopeda y de diferents informes que s'han evaquat.

En la mateixa Memoria, que va esser molt aplaudida, se posa de relleu, així mateix, la part que ha pres l'Institut en el moviment agrari y económic del país.

El vocal tresorer, Lluis Pons y Tusquets, llegí un estat de comptes demostratiu de la bona marxa de l'entitat.

La setena llissó d'Astronomía elemental a cárreg del professor senyor Jardí, organisada per la Societat Astronómica de Barcelona, oferí singular atractiu pel seu carácter práctic, tenint per escena el firmament, ont senyalá les diverses constelacions, descrivintles. En la vinenta llissó, que tindrá lloc avui, dijous, se fará la descripció y s'exposará la teoria y ús dels principals instruments astronómics, utilisant els dels diversos observatoris y el teodólit que recentment regalá el senyor Patxot.

En el nou estatge de l'entitat «Arts», Petritxol, 1, segon, avui, el doctor D. Corominas Prats hi donará la quinta de les interessants conferencies teóric-práctiques de Anatomía artística.

L'acte que, com de costum, será públic, comensará a dos quarts de deu de la nit.

La Junta directiva de l'Associació de proprietaris pera l'allargament del carrer de Balmes, s'ha reunit al F. del T. N. amb l'objecte d'impulsar amb interés la realisació de tan important millora, prenent, a l'efecte, acords que ben prompte seran sotmesos a la Junta general de l'Associació y a la resolució de l'Ajuntament, y que poden determinar el rápit desenllás d'un problema tant temps entretingut per diferentes causes en perjudici dels interessos generals de la ciutat.

L'Academia d'Higiene de Catalunya celebrará sessió extraordinaria demá, pera procedir a la renovació dels cárregs de Junta directiva, conforme marquen els estatuts.

Al mateix temps tindrá lloc la quarta sessió de l'Assamblea pera la discusió del projecte de reglament de la Prostitució.

El próxim diumenge, dia 21, el director de l'Academia de dibuix y pintura de l'Ateneu Obrer del tercer districte, don Francesc Lleyxá, tindrá exposats en el Saló Parés uns quants estudis a l'oli, alguns d'ells fets per encárreg de l'eminent advocat don Joan Permanyer; vistes prestes del natural, representant dos carrers y l'ermita y bosc de Bilá, de Sant Feliu de Codines; la masia els «Cahanyals», de Sant Miquel del Fay; barques valencianes en el port de Barcelona; vapors de la casa Jover y Serra, y absis de Santa Maria del Mar y catedral de Barcelona.

En la darrera Junta Directiva celebrada per la Societat de Geografia Comercial, baix la presidencia de don Francesc Mas, y apart d'altres assumptes, se tractá del cicle de conferencies sobre'l Marroc, organisades per la Societat, una de les quals, patrocinada també per la Casa d'América, ha tingut ja lloc a cárreg del doctor Bentabol, y estant properes a celebrarse dues conferencies més que aniran a cárreg, respectivament, dels senyors don Aquiles Vivó, de Tánger, y don Josep Ricart Giralt, director de l'Escola de Náutica de aquesta ciutat, a quals conferencies seguirá la publicació d'un important follet també sobre'l Marroc, suscrit per primeres firmes.

Doná compte, ademés, el president, d'haverse rebut una reial orde del ministeri de Estat, per la que's concedeix l'enviu a la Societat de les mostres rebudes dels Consulats, extrangers, les quals, junt amb els datos comercials corresponents, se posaran de manifest als nostres productors.

Igualment se doná compte dels treballs y serveis realisats per la Societat, entre'ls quals hi ha importants consultes fetes pel Centre de Comers Exterior y Expansió Comercial, sobre exportació d'ossos pera aiguacuits y gelatines, exportació de desperdicis y ferritxa de metalls, consum de sorres monazítiques y altres diverses materies sobre les quals ha remés la Societat el corresponent informe.

Successos

ACCIDENT DEL TREBALL

Treballant en el taller de maquinaria que'l senyor Santasusana té instalat en el carrer de la Diputació, 219, Joan García va causarse una ferida a la má esquerra, taladrant amb una máquina.

—Treballant d'aprenent en una tenda de xorissos, en Josep Cubí, va produirse, trinxant carn amb máquina, una ferida incisa contusa amb trencadura de la falangeta del dit gros de la má esquerra.

En el dispensari de la Universitat l'auxiliaren.

—En son domicili, Egipciacas, 25, Emili Olivés, va esser enganxat per un engranatge de una máquina, resultant amb ferides per esqueix als dits de la má dreta.

SUICIDIS

En el dispensari municipal de Sans auxiliaren a Josep Ibáñez, per presentar símptomes d'intoxicació per l'ácid clorhídric (sal fumant) que va beures, segons manifestació eva, amb intent de suicidarse.

Malgrat lo molt aviat que varen auxiliarlo ha quedat en un estat molt desesperat.

—En el dispensari del carrer de Sepúlveda auxiliaren a Josepa Fels, que amb intent de suicidarse va beures una quantitat d'un compost arsenical.

S'ignoren les causes que varen poguerla induir a pendre tal determinació.

—Concepció Munté, de 20 anys d'edat, que va casarse el dia primer d'aquest any, va tirarse desde un balcó de son domicili, carrer de la Virtut, número 8, segon, morint poc després.

Abans s'havia begut una copa de salfumant.

El jutjat de guarda va comparéixer al lloc del succés y ordená el trasllat del cadavre a l'hospital Clínic.

Sembla que'l marit de la suicida va enterarse ahir d'alguna cosa relacionada amb el passat d'aquella y que la seva fi está relacionada amb una violenta discusió que va seguir a la revelació.

DETENCIO D'UN VIGILANT

El vigilant del carrer de Martí Molins (Sant Andreu), Francesc Picó, fou interrogat per un guarda municipal perqué no's trobava al carrer ont presta servei; el vigilant per tota contestació va donarli una garrotada trencantli el ros y el capot, per tot lo qual se'l va detenir y portar a la delegació del districte.

CRONICA DE FORA

Conferencia del Dr. Farreras

A l'A. E. P., seguint la serie de conferencies sobre medicina social, feu el doctor Pere Farreras una brillant disertació del concepte de la peste bubónica desde'l 1894 fins avui.

En l'exordi remarcá l'importancia d'aquest estudi, car la peste bubónica es sempre un perill y una amenassa.

Feu un precis parió entre'l concepte antic de la peste, erroni y incomplet, y el que's formá a partir de l'epidemia extesa a Hung-Kong, y després a l'India, etc. Servia y Kitasato en descubriren el bacilus y més tart el bafcol: les rates, les pusses y altres parássits.

Afirmá la diversitat de condicions en que l'epidemia's produeix en aquells paissos que en son focus y en aquelles ciutats ont hi ha estat dut el gérmen.

La plaga té una íntima conexió amb la higiene y adue amb el progrés, l'economía y la religió.

Els metges de l'Edat Mitjana pressentiren el carácter epidémic de la malaltia y sa naturalesa microbiana, al compararla a una fermentació. Aixi mateix, antigament, se sospitá la seva transmissió per les rates, tant es aixi, que la Biblia aludeix aquest fet tractant de la peste dels filiteus.

Al saber que era contagiosa la malaltia s'extremaren les precaucions fins a la ridiculesa; precaucions que, després, al compendre que's precisa una solució de continuitat en els teguments pera que tingui lloc la inoculació han desaparegut.

Exposá la forma d'obtenir bon resultat dels sueros de Yesrin y Haffkine.

Descrigué els efectes terribles de la pesta a l'India y estudiá les seves diverses formes: pulmonar, bubónica y cutarca, y insistí sobre l'influencia del medi ambient espiritual en la seva propagació y efecte.

Augurá el venciment definitiu d'aquestes desoladores malalties y acabá dedicant un record an els que'n foren víctimes.

Entusiastes aplaudiments coronaren la bellíssima y profonda disertació dels senyor Farreras.

La protecció a l'infantesa

La Junta provincial de protecció a la Infantesa s'ha endressat an els senadors y diputats que'n formen part, senyors don Josep Monegal, duc de Solferino, Balcells, Frederic Rahola, Emili Junoy, marqués d'Alella, Pere Corominas, Rómul Bosch, Jaume Carner, Marian de Foronda y Armengol Giner de los Ríos, demanántloshi apoi pera que en les Corts se voti una llei a l'ampar de la qual pugui ferse a Barcelona un assaig de Tribunals pera infants y del nou procediment penal aplicable an els mateixos, que amb tant d'éxit funciona a l'extranger.

La Junta provincial susdita ha pres aquest acord davant dels greus trastorns que l'actual sistema d'enjudiciar produeix an els infants, y segura de que l'éxit de l'esmentat assaig fora el primer pas pera la implantació d'un sistema racional y simpátic pera la rehabilitació de l'infant delinqüent.

Publicacions

Hem rebut darrerament: «En Joan Maragall y la Lliga del Bon Mot», fascicle que conté diversos treballs del gran poeta de Catalunya, alguns d'ells relatius a l'obra de la susdita Lliga.

—Els quaderns 61 a 76 de la «Historia de la Revolución Francesa» de M. Thiers, que publica la casa editorial Antoni Virgili, en Comandita.

Ateneu Pi y Margall
DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensari Mèdic públic gratuit

Medecina y Cirurgia: dimars y divendres, de sis a set del vespre, a cárreg del doctor Farreras y Munner.

Nas, gola y orella: dilluns y dimecres, de sis a set del vespre, a cárreg del doctor Moreu.

Malalties dels ulls: dijous y dissabtes, de sis a set del vespre, a cárreg del doctor Fontana.

Malalties de criatures: dilluns, dimecres y divendres, de nou a deu del matí, a cárreg del doctor Roig.

Assistencia a parts: dijous y dissabtes, de onze a dotze del matí, a cárreg de la cirurgiana donya Isabel Rabassa Bofill.

Informació de Catalunya

(Per correu)

TORROELLA DE MONTGRI, 16 janer. —En la matinada del darrer diumenge els carrabiners d'aquesta vila sorprengueren a un escamot de contrabandistes als qui prengueren sis carros amb ses corresponents cavalleries y nombrosos paquets de tabac superior.

Els contrabandistes escaparen després de haverse creuat bon nombre de trets entre perseguits y perseguidors.

S'alaba la diligencia del tinent senyor Sánchez y de sos subordinats.

—Diversos joves de Torroella tracten de crear un Ateneu amb fins exclusivament culturals. Desitgem que l'éxit coroni sos plausibles desitjos.

PERE COROMINAS

LA VIDA AUSTERA

EDICIÓ POPULAR

— 5.000 —

2 PESSETES

ESTÀ EN VENDA EL TERCER MILER

Informació d'Espanya

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Madrid, 17, 10 matí a 9 nit

La prempsa de Madrid

La «Gaceta»

Decrets concedint el títul de comte de Calleja a don Juliá Calleja y les grans creus d'Alfons XII a don Amós Salvador y al marquès de Valdeiglesias.

Reial orde declarant que'ls carros de mudansa extrangers poden esser tornats a sa procedencia per duanes diferentes a les de entrada.

Altra disposant que's fomenti la creació de societats particulars que, a l'estil de les existents en l'extranger, fassin sa propaganda pera regalar a les escoles pobres aparells de projeccions instructives.

Disposant que'ls mestres que serveixen en comissió amb sou inferior al de la categoria que'ls hi correspón, ascendeixin en lo succesiu en les formes corresponents d'antiguitat y mèrit.

Confirmant la multa de 500 pessetes imposada pel governador de Barcelona a la Companyia del ferrocarril de Sarrià a Barcelona.

Circular dictant regles pera l'estudi, plantejament y execució d'importants reformes orgàniques en el ram de beneficencia.

Llista d'aspirants admesos a les oposicions à la càtedra de Matemàtiques de l'Institut de Figueres y a la d'agricultura de l'Institut de Tarragona.

"El Imparcial,,

En l'article de fondo diu que fou interessant el dia d'ahir pera la política, puig al mateix temps que's reunia la comissió del Congrés que entén en el projecte de llei pera determinar el procediment y jurisdicció pera jutjar als diputats que delinqueixin, se reunien també'ls conjuncionistes, prenent acords sobre'ls debats y especialment pera'l relatiu a dit projecte de llei.

Ens congratulem, afegeix, de que s'allunyin els intemperants extrems contra'l Govern.

Ocupantse després «El Imparcial» del Consell de ministres que se celebrà ahir respecte al programa que'l Govern se proposa portar a les Corts, diu que tal programa de projectes de llei li sembla heterogeni y bastant inconexe y no poc indecís, apart de lo referent als ministeris de Guerra y de Foment.

Acaba dient que es llàstima que no s'emprengui un plan de reformes que respongui a les demandes de l'opinió nacional.

Després, en un solt polític, diu lo seguent, referintse a que sigui don Lluis de Zulueta el que inicii el debat polític.

«Els comentaristes creuen veure en la persona elegida pera iniciar el debat polític, la serenitat de paraula y criteri templat del qual fan presumir una reposada oració, un signe de que'ls republicans conjuncionistes, amb tot y els seus desigts de lluita, volen plantejarla amb precaució.»

"El País,,

En l'article de fondo explica'l fusellament den Ferrer, den Clemente García y del fogainer del «Numancia» perquè s'emplea un procediment ràpid.

Diu que quan com ara, en el cas dels reus de Cullera, s'ha deixat que prengués part en l'assumpte l'opinió pública, s'ha imposat l'indult.

Després referintse a l'Institut de Reformes Socials diu que si se'n van els obrers de dit Institut no deuen anarsen sols, sinó acompanyats dels senyors Azcàrate, Alvarez, Salilla y en general de tots els qui estimin la llibertat d'associació.

"La Mañana,,

Publica en l'editorial un article en estil irònic en el que diu que'l Govern va a les Corts segur del triomf en vista de l'èxit que ha obtingut durant l'interregne parlamentari.

"El Debate,,

Discorrent sobre les consequencies que podrà tenir l'indult dels reus de Cullera, diu:

No'ns dol a nosaltres, com algún periòdic calumniador d'ofici ha dit, el que se salvi de la pena de mort a set condemnats, no; lo que'ns affigeix es sapiguer que en aquesta societat ont la repressió interior cada dia està més baixa, no quedi tampoc la repressió exterior com a dic que pugui contenir les passions desbordades de la plebs.

Un viu

Ha sigut detingut un individu que's feia passar per fotògraf de la revista «Ilustración Española» y que ha estafat a quasi tots els embaixadors y ministres extrangers que resideixen a Madrid, exigintlos diner pera publicarlos el retrat y biografia en l'esmentada ilustració.

Alguns estafats han arribat a donar 400 pessetes.

El detingut s'havia afeitat pera que no'l reconegués la policia.

Els tribunals industrials

Demà llegirà el senyor Barroso en el Congrés el projecte de llei reformant la de tribunals industrials.

Conferencia

El president de la comissió de pressupostos del Congrés, senyor Suárez Inclán, ha conferenciat aquest matí amb el ministre de la Governació.

Els pressupostos

Segons informes els pressupostos que's presenten al Parlament pera regir en l'any actual, seran els mateixos que's discuteixin després, al portarse al projecte les modificacions acordades pel Govern.

Acta renunciada

El diputat electe per Màlaga senyor Armasa, ha renunciat la seva acta.

Qüestió personal

Un periòdic publica'l seguent telegrama: «Les Palmes.—Segons asseguren els periòdics, el tinent de la guardia civil senyor Abella ha enviat els seus padrins al senyor Soriano pels calificatius de que'l feu objecte en el darrer miting.»

Manifestacions den Canalejas

Fransa y Espanya.-El debat polític al Congrés. - Després de l'indult. L'homenatge dels valencians. - Un projecte de llei

El quefe del Govern ha manifestat que ha vist amb agrado l'esperit amistós en que està concebuda la declaració que'l ministeri francès ha formulat davant de les Cambres y ha sigut escoltada per aquestes amb la major complascencia, essent comptadíssims els vots que s'han emès contra ella.

Tant aquesta declaració, com la calitat dels elements que constitueixen el nou Govern francès, permeten a Espanya tenir la esperansa de que les negociacions, que ja anaven per bon camí, tindran un resultat completament satisfactori.

Lamenta el senyor Canalejas que les circumstancies no l'hagin ajudat pera que fos la primera manifestació que ell fes a les Corts espanyoles la del terme de les esmentades negociacions; però'l temps ha corregut més que'ls fets y la qüestió internacional no podrà ara esser objecte de discusió parlamentaria.

Demà, primer dia de sessió, no hi haurà debat polític.

Aquest l'iniciarà el divendres en el Congrés el senyor Zulueta (don Lluis) en nom de la minoria de la Conjunció.

El senyor Canalejas advertia avui que'l senyor Azzati li té anunciada també una interpelació que podria esser l'iniciació del debat, però suposa que'l diputat valencià modificarà la seva actitut y se posarà d'acord amb les dues minories republicanes.

—A mí, deia el senyor Canalejas, lo mateix me fa que sigui un o l'altre'l que l'inicii.

Desde demà estaré a disposició del Parlament; ens hi presentarem, com ja he dit, sense aparato; millor dit: no hi haurà presentació.

Som els mateixos ministres de l'anterior etapa y ja'ns coneixen a tots.

Uns aniran al Senat, y altres, entre ells jo, al Congrés.

Després el senyor Canalejas ha dit que al Palau s'ha rebut la noticia de l'homenatge que Valencia vol tributar als reis, amb motiu de l'indult dels reus de Cullera; però com la reina es poc afecta a l'ostentació ha expressat el seu desitg de que no's dongui caràcter d'homenatge a l'acte de gratitut que'ls valencians volen realisar.

Si l'arcalde de Valencia porta un ram de flors com ofrena dels artistes d'aquella ciutat, donya Victoria l'acceptarà gustosa, però donant a l'acte de l'entrega escasses proporcions, perquè per la significació de l'homenatge y pels sentiments de la sobirana ha d'esser la molestia el marc millor que pot posarse en aquest quadro.

En aquest sentit ha telegrafiat el senyor Canalejas al governador de Valencia y en consonancia amb els desitjos de la reina lo més probable serà que vinguin a Madrid l'arcalde y una reduida comissió de Valencia pera fer present davant dels sobirans l'agraiment de l'hermosa ciutat pel gest misericordiós del monarca espanyol.

El senyor Canalejas, al despedirse dels periodistes, els ha manifestat que havia conferenciat amb el subsecretari de Gracia y Justicia pera ultimar la redacció del projecte de llei concedint una pensió a les families del jutge, l'habilitat y l'agutzil del jutjat de Sueca, morts violentment per les turbes a Cullera el passat setembre.

Posava gran interès el president en assegurar que aquest projecte de llei no obeeix a cap influencia agena al gabinet, sinó que es la consequencia d'un acord adoptat pel Consell de ministres fa molt temps.

En Martitegui

El general Martitegui se troba avui quelcom millorat dintre la gravetat de la malaltia que sofreix.

Els vocals obrers

Els vocals obrers de l'Institut de Reformes Socials, en vista de la persecució soferta per les organisacions obreres, han anunciat en la sessió plenaria el propòsit d'abandonar els seus llocs.

El senyor Azcàrate ha visitat el senyor Canalejas pera manifestarli que la retirada dels vocals obrers equivaldria a la mort de l'Institut.

Les minories

Convocats pel president del Congrés, comte de Romanones, demà se reuniran els quefes de les minories parlamentaries, a l'objecte de posarse d'acord en el curs del debat.

La minoria carlina

En una de les seccions del Congrés s'ha reunit la minoria carlina.

En la reunió s'acordà no sotscriure el dictamen sobre la reforma del reglament interior del Congrés y el projecte de llei sobre els suplicatoris.

El criteri de la minoria carlina discrepa en aquests assumptes dels qqu esustenten el Govern y els republicans.

Respecte del debat polític, com el plet principal que's ventila interessa únicament al Govern y als republicans, deixaran que aquests exposin sos punts de vista, y quan ho creguin oportú intervindran.

En la reunió que ha celebrat aquesta tarde la minoria carlina del Congrés, ademés de lo que ja comunicàrem s'acordà que en el debat polític porti la veu el senyor Diaz Aguado Salaberri en nom de la minoria.

Pera alusions farà ús de la paraula el senyor Vàzquez de Mella. El senyor Llorens farà una pregunta sobre la qüestió del Marroc.

Assistiren a la reunió els senyors Llorens, Vàzquez de Mella, comte del Rodezno, Salaberri y Mazarrasa. El senyor Feliu no assistí per estar malalt.

De Tánger

S'ha rebut un telegrama de Tànger dient que ha sigut trobat mort un moro amb arma marroquina.

Amb arreglo a la llei musulmana ha sigut empresonat l'Ajuntament del barri fins que sigui descobert l'autor.

El Congrés agrícola

Ivissa.—Ha arribat la Comissió de la Federació Agrícola Catalana Balear pera preparar el Congrés Agrícola que s'ha de celebrar aquesta primavera.

Tot el poble l'ha rebut amb grans demostracions de simpatia. A l'Ajuntament s'ha celebrat una junta magna, regnanthi gran entusiasme.

L'individu de la Comissió, senyor Miquel y Cuscó, donarà una conferencia al Teatre.

Consell

Demà's reuniran en Consell els ministres pera traciar, entre altres coses, de al reobertura de Corts.

La majoria

Han arribat avui molts senadors y diputats que estaven ausents, amb objecte de assistir a les sessions de les Corts.

Lo del Marroc

El temporal. -- En Fernández Silvestre

Càdiz.—El temporal impedí la sortida de diversos barcos que estaven disposats pera sortir, entre ells l'«Almirante Lobo» amb direcció a Larache, el qual ho farà en quant el mar ho permeti, portant les barcasses pontons pera'l riu Lupus que s'han construit en la factoria de la Trasatlàntica.

Procedent de Melilla y Alhucemes ha arribat a la Carraca el contratorpiller «Terror».

El tinent coronel senyor Fernàndez Silvestre sortirà avui cap a Tànger a bordo del vapor «Canalejas».

Noves de Melilla

Melilla.—El general Ros ha sortit de l'hospital pera continuar la curació en son domicili.

Han fondejat el «Princesa de Asturias» y el «Laya».

El «Reina Regente» està a Ishamen.

El quefe de l'esquadra, senyor Manterola, ha vingut a la plassa pera conferenciar amb el general Aldave.

El general Andino ha marxat a Nador.

L'infant don Ferran marxarà avui a Zeluàn amb els esquadrons del seu mando.

Madrid, 17, de 11 a 1 matinada

Pels soldats de Melilla

La suscripció nacional pera les víctimes de la campanya de Melilla alcansa avui 139,140 pessetes.

El senyor Maura ha donat 250 pessetes, el senyor Allende Salazar y esposa, 500, y la Societat d'Explosius, 10,000.

La política

Avui ha estat animadíssim el Congrés. Han arribat la majoria dels diputats que resideixen a provincies.

Segons «El Mundo» els amics del Govern s'esforsen en demostrar que la posició de aquest es airosa y que resistirà victoriosament els atacs de les oposicions.

Afegeix que l'opinió dominant es que'l debat polític no quebrantarà al Govern.

El «Heraldo» diu que en tots els grupets del Congrés se deia que'l debat polític naix mort.

Un orador carlí argumentava que'l partit conservador, després del consell que donà el senyor Maura a la Corona, no pot intervenir en el debat, y que'ls conjuncionistes estan dividits, puig uns són partidaris de la feblesa y altres de temperaments d'energia y que'l fet de designar pera que inicii el debat al senyor Zulueta, indica que's plantejarà la discusió feblament. Les notes enèrgiques les donaran Pau Iglesias y Melquíades Alvarez.

Els radicals, seguia dient l'esmentat carlí, no intervindran en el debat; quasi són auxiliars del Govern.

Nosaltres, els carlins, no intervindrem; serem espectadors en la baralla.

Les famoses curanderes

Les curanderes xines que són a Madrid han sigut portades aquesta tarde al jutjat de guardia denunciades per un veí dels barris baixos a qui feren una operació als ulls fentli pagar per ella 20 pessetes.

El reglament del Congrés

En el despaig de l'oficial major del Congrés s'ha reunit la comissió que entén en el projecte de reforma del reglament de la Cambra, pera firmar el dictamen que ahir quedà redactat.

Assistí a la reunió el senyor Azcàrate, el qual mostrà la seva discrepancia amb el dictamen y anuncià la presentació de un vot particular amb el criteri de la minoria conjuncionista, o sigui el manteniment del «statu quo» pera'ls delictes polítics y la concessió de suplicatoris pera'ls delictes comuns.

En el Suprem

En la sala primera del Tribunal Suprem s'ha vist avui un recurs de casació interposat contra una sentencia de l'Audiencia de Barcelona dictada en uns autes entre don Francisco Piquer y el senyor Fillat, en els quals se declarà l'embarg d'un crèdit de l'esmentat senyor Piquer.

Ha defensat el recurs el jove lletrat senyor Casals.

"El Ejército Español,,

Diu «El Ejército Español» que no pensà mai que l'acte nobilíssim del rei indultant als reus de Cullera atraiés tan sols un sol republicà cap al Trono, però sí creià que la gratitut obliga a quelcom, no havent ocorregut així, sinó que'ls periòdics radicals s'atribueixen la concessió de la gracia regia.

A continuació reprodueix el citat periòdic les frases de «El Radical» dient que el senyor Lerroux anuncià a Sevilla que'ls reus no serien executats perquè no ho permetria el partit radical.

Afegeix «El Ejército Español» que en aquesta conducta hi ha molt que apendre y que qui pensi en una política de condescendencia y manyagueries pot desarmar a les extremes esquerres pot convèncers de son erro, com ho demostren el llenguatge de la prempsa radical y la reunió dels conjuncionistes quasi menassant amb l'obstrucció.

Acaba dient: [illegible] blicana.

Pels morts de Melilla

Santiago. — S'han celebrat funerals pel capità Betancourt y demés morts en la campanya de Melilla.

Assistiren a l'acte les autoritats y quefes y oficials de la guarnició.

El franciscà don Nilo Varela pronuncià una oració fúnebre cantant l'amor a la patria.

Madrid, 18, de 1 a 3 matinada

La llei del Banc

En el projecte de llei reformant la del Banc d'Espanya, el ministre d'Hisenda consigna la participació de l'Estat en els interessos del paper Interior que posseeix el Banc així com en les accions de la Tabacalera que té.

D'aquesta manera's fa pressió pera que el Banc vagi realisant els valors que té en cartera.

El senyor Cobián, governador del Banc, tracta d'atenuar els efectes d'aquest projecte oferint la rebaixa pera'l Banc de l'interès dels cent milions de pessetes que anticipà al Tresor reduintlo a l'un per cent.

Al senyor Rodrigáñez li sembla bé aquesta rebaixa, peró sense prescindir d'aquella participació.

El senyor Canalejas

Tota la tarde l'ha passat el senyor Canalejas en son domicili treballant amb el ministre d'Hisenda ultimant els pressupostos.

A les cinc visitaren al quefe del Govern els ministres d'Instrucció Pública y de Foment.

Lo de Melilla

Els espanyols presoners

Melilla. — Alguns moros fan gestions prop de la junta de quefes rebels pera obtindre la llibertat dels espanyols presoners de la harca. També fan gestioóns en tal sentit els capitans Barbeta y Villegas, de la policia indígena.

Se confirma que nostres presoners estan en poder dels caids de Benisicar y Beniurriaguel y que estan molt ben atesos.

El cantiner Andreu Nicolás fou fet presoner pels rebels el dia 28, quan conduia un burru amb mercaderies.

S'han rebut notices dels soldats que foren fets presoners en el combat del dia 27. Són vuit, perteneixen al regiment de Melilla, y són sos noms Antoni Olmo, Francisco Hurtado, Joaquim Andrés Nerro, Antoni Rueda, Eloi Hernández, Ricard Arribas, Roc Garrido, Aparició Castellanos y el paisá Andreu Nicolás.

Se'ls creia morts en el combat, peró un moro de Benisicar manifestá que en Bu Ermana hi havia presoners espanyols y que entre ells hi figurava un oficial, que'ls rifenys, sense emplear violencies, els portaren al campament moro, peró que l'oficial, que estava ferit, se negá a seguirlo, tractant de suicidarse, que'ls moros li arrebataren una pistola y l'oficial se resigná, peró que anant camí del Kert aprofitá un descuit, s'apoderá d'una gumia y s'atravessá el pit.

Altra versió diu que l'oficial logrà suicidarse amb una pistola al temps d'esser fet presoner.

S'afegeix que'l Mizzian al saber el suicidi s'enfutismá y imposá als moros que guardaven a l'oficial una forta multa per no haverlo evitat.

Se comenta que'ls rifenys donguin bons ratos als presoners, quan sempre havien comés horrors amb ells.

Se presum que'ls moros comprenent les ventatges de tenir presoners els tracten bé pera poder obtenir el canvi amb els que tinguin nostres tropes.

Altres referencies concreten les noticies sobre'ls presoners.

Tres d'ells estan en poder del caid de Benisaid y els altres sis en poder del caid de Beniurriaguel.

Tots ells amb un oficial se resistiren fortament abans de caure presoners.

Alguns estan ferits.

Un oficial, utilisant els bons oficis d'algun indígena escrigué als presoners els quals contestaren que desde'l dia 7 portaven escrites cinc cartes a Melilla sense rebre contestació.

Afegien que'ls rifenys els deixaran en llibertat quan els entreguin els moros presoners que's troben a Melilla.

Diuen que's recorden molt d'Espanya y de les seves families.

Se li han enviat robes pera abrigarse, puig tenia fret, y medicaments pera'ls ferits.

El dia 13 se rebé una altra carta dels presoners acusant rebut dels efectes que se'ls hi enviaren.

Els que estan ferits són Eloi Hernández, Ricard Arribas, Roc Garrido y Aparici Castellanos.

Diuen que estan millor y que no desitgen altra cosa que la llibertat, que'ls moros se porten molt bé amb ells y que diariament els donen tot lo que necessiten.

Avui han sortit de Nador cap a Zeluan les tropes que pertanyen a la divisió del general Larrea.

Informació de l'extranger

A les Cambres franceses

París, 17.—A la Cambra de diputats, M. Poincaré llegí la declaració ministerial que comunicàrem.

(Al Senat la llegí M. Briand.)

Seguidament el diputat M. Thierry Cazes interpelà al Govern, principalment sobre la reforma electoral.

M. Magniande demanà la prompta aprovació del projecte d'impost sobre la renda.

Els contestà M. Poincaré, demanant a la Cambra que no judiqués sobre paraules, sinó sobre actes.

El gabinet, digué, està compost de republicans de l'esquerra, coneguts per les seves idees de laicisme y supremacía de la societat civil.

Indicà que la reforma electoral es necessaria.

També digué que'l Govern portarà a cap la reforma fiscal, però advertint que l'impost sobre la renda pot afectar distintes formes sense perdre'l seu caràcter democràtic.

Acabà afirmant que'l Govern treballarà, amb el concurs dels republicans de l'esquerra, per la Fransa, a la que estima per damunt de tot.

Per 440 vots contra 6, s'aprovà una orde del dia, presentada per M. Dalumier y acceptada pel Govern, dient que la Cambra aprova la declaració del Govern y té confiansa en ell pera assegurar, a l'exterior, la salvaguarda dels drets y els interessos de Fransa, y pera realisar, amb l'unió del partit republicà, les reformes laiques, fiscals y socials exposades en son programa, refusant tota adició.

Seguidament s'aixecà la sessió.

Contrabàndol detingut

Tunis, 17.—Un radiograma anuncia que uns torpillers italians han capturat y conduit a Cagliari el vapor «Carthage», que portava un aeroplà pertanyent a l'aviador Duval.

Despatxos posteriors confirmen que les autoritats italianes s'han incautat de l'aeroplà den Duval, per considerarlo contrabando de guerra.

En Duval ha presentat una reclamació a la residencia general.

La vaga de Buenos Aires

Buenos Aires, 17.—D'acord amb les indicacions del senador senyor Villanueva, una comissió de carrilaires vaguistes ha conferenciat amb el ministre de la Governació pera manifestarli que accepten la mediació del Govern.

El ministre consultarà al president.

Cuba y els Estats Units

Washington, 17.—Segons despatxos de la Habana, l'amenassa d'intervenció dels Estats Units a Cuba ha calmat l'agitació a la Illa.

El president de la República cubana, senyor Gómez, ha declarat que pot mantenir l'orde y que'ls Estats Units no trobaran cap motiu d'intervenció.

Incident

París, 17.—S'assegura que'l Govern francès ha fet prop del Govern italià totes les reserves sobre l'incident del vapor «Carthage».

La qüestió està sotmesa actualment a examen d'una comissió de jurisconsults.

Fransa y el Vaticà

París, 17.—«L'Autorité» va publicar ahir un despaig de Roma parlant de les temptatives de M. Caillaux pera reatuar les relacions oficials amb la Santa Seu.

«Le Matin», referintse avui an aquesta noticia, diu que al ministeri de Negocis extrangers desmenteixen semblants temptatives.

En canvi, un membre del darrer gabinet les declara fundades, afegint que M. Denys Cochin va servir de intermediari.

M. Denys Cochin, interrogat per un periodista, ha declarat que M. De Selves no li va confiar mai cap missió especial. Lo únic que va fer M. Denys Cochin fou parlar a Roma de la necessitat de substituir per sacerdots francesos als espanyols a les regions de Chauia y Uxda, si no's vol que hi hagi poblacions franceses privades de iglesies.

El Vaticà va indicar a M. Denys Cochin que li era impossible intervenir prop d'Espanya, en ausencia d'una reclamació en forma del Govern francès.

Les gestions de M. Denys Cochin varen esser purament personals.

Lo que diu en Canalejas

París, 17.—«Le Temps» publica declaracions del quefe del Govern espanyol relacionades amb la darrera crisi.

El senyor Canalejas exposa les raons que ha tingut pera seguir en el Poder.

Diu que hi ha greus qüestions pendents y que deuen resòldreles els que les han plantejat.

Afegeix que'l partit liberal es popular y compta amb la confiansa del rei y de les Corts.

Policia marroquí

París, 17.—Comuniquen de Berna que'l Govern marroquí ha pregat a Fransa y a Espanya que mantengui en armes la policia marroquina a les ordes del coronel suís Muller fins a últims de mars y que amdós Governs han accedit a la petició.

La guerra italo-turca

Per la pau

Berlín, 17.—S'insisteix en alguns círcols polítics que efectivament el Govern de Petersburg indicà a diverses cancilleries europees la conveniencia de que s'intervingui a favor de la pau italo-turca y fins s'afegeix que'l mateix gabinet rus ha fet ja en aquest sentit gestions prop d'una de les nacions beligerants.

Londres, 17.—S'ha posat a la venda el llibre titulat «La guerra Italo-turca y els seus problemes», del que es autor l'ilustre pacifista sir Thomàs Barklay, membre de l'Institut de Dret Internacional.

L'autor diu en sa obra que Italia ha comès una agressió que afecta a la santetat dels tractats, estimulant a l'opinió europea pera que imposi als Governs el manteniment dels acords prescrits en els tractats.

Lo més important y sobre tot interessant del volum ho constitueix un curiós document: l'esquema del futur tractat de pau entre les dues nacions beligerants.

El tractat de pau redactat per sir Thomas Barklay, està concebut en els seguents termes:

«Havent admès les parts contendents la mediació de la Gran Bretanya y haventse concertat un armistici de tres setmanes amb objecte de permetre al Govern britànic que formuli el tractat.

El Govern britànic, havent considerat el cas en tota sa complexitat fa les seguents recomanacions a les parts beligerants.

1) Italia cancela el decret de anexió de la Tripolitania y la Cirenaica y promet indemnisar a Turquia pels perjudicis que ha sofert.

2) Italia promet aiximateix indemnisar a Turquia per tots els perjudicis directes o indirectes soferts pel Govern otomà y pels súbdits turcs a Tripolitania y Cirenaica.

3) Italia accepta en el cas de que les altres potencies fassin lo mateix, perdonar a Turquia totes les obligacions imposades en les capitulacions.

4) L'import de l'indemnisació serà fixat pel Comitè internacional d'arbitratge de la Haya y no deu esser enferior a cinc milions de lliures esterlines.

5) Turquia consent en cedir la Tripolitania y la Cirenaica.

6) Italia concedirà a perpetuitat a les poblacions musulmanes de les provincies cedides, la completa llibertat religiosa y el dret de completa observació interna y externa de son cult; al benefici dels drets civils y polítics y la completa llibertat de relacions entre'ls musulmans y el quefe religiós de Constantinobla.»

Diverses personalitats, amb tot y abstenirse de discutirlo en detalls, estimen que les línies generals del tractat real de pau no diferiran de l'esquema redactada per sir Thomas Barklay.

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avui, dijous. 35.ª d'abonament, torn impar; vuitena de dijous; 15.ª de dijous y diumenges. Primer, «Cavalleria rusticana», per les senyores D'Ornelli y Perini y senyors Perea y Badini; segon, segona representació de l'òpera en un acte y dos quadros, llibre de l'eminent dramaturg don Angel Guimerà, música del mestre don Enric Morera, «Titayna», per la cèlebre Berlendi y els senyors Krismer, Badini y Giral. A les nou. — El dissabte, primera de «Rigoletto», pels cèlebres De Hidalgo, Stracciari, Krismer y Nicoletti-Kormann.—El diumenge, a la tarde, extraordinaria representació de «Il barbiere di Siviglia», pels mateixos artistes que tant èxit han tingut en la present temporada. — Se despatxa a comptaduría.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

Ricard Calvo

primera actriu

RAFELA ABADIA

Avui, dijous, tarde, a dos quarts de cinc, la divertida comedia «Más vale maña que fuerza» y la joia del teatre clàssic,

El vergonzoso en palacio

Nit, a un quart de dèu: la preciosa comedia «Los chorros del oro» y el magnífic drama den Josep Echegaray,

El gran galeoto

Demà, divendres, «El vergonzoso en palacio» y lectura de poesies de l'excels poeta Joan Maragall, pels senyors Cálvo y Vaz y la senyoreta Abadía. — Dissabte, primera representació de «El alcalde de Zalamea». —Diumenge, tarde, «El zapatero y el rey». —Nit, segona representació de

El alcalde de Zalamea

Se despatxa a comptaduría.

Teatre Tívoli Dissabte, 20, nit, a un quart de dèu, debut de la companyia. Primer, estrena en aquest teatre de

LA SUERTE DE ISABELITA

per Pura Montoro y M. Fernández; segon (tres actes),

EL CONDE DE LUXEMBURGO

per les sens parell A. Arrieta y P. Montoro, M. Fernández, etc. — En ensaig, «La mujer divorciada», arreglo de Josep J. Cadenas y mestre Lleó, d'èxit grandiós a Madrid.—Se despatxa a comptaduría.

Teatre de Novetats

Tournée de l'eminent artista

MARTHE REGNIER

TRES UNIQUES REPRESENTACIONS

els dies 22, 23 y 24 janer de 1912

Continua obert l'abonament en l'Administració del teatre, d'onze a una del matí, de quatre a sis tarde y de nou a onze nit.

ELDORADO (Teatre de Catalunya). — Companyia Larra - La Riva. — Avui, dijous: la comedia en dos actes, «Doña Clarines» y

Estrena de Puebla de las mujeres

comedia en dos actes, de

Serafí y Joaquim Alvarez Quintero

Tota la setmana, «Puebla de las mujeres».

Teatre Nou Avui, dijous, 18, a un quart de cinc, entrada 30 cèntims. Gran matinée de moda: primer, «La real hembra»; segon, èxit colossal,

LA CASTA SUSANA

cada dia més aplaudida. Ovacions delirants a Consol Baillo cantant el brindis del xampany y la cansó de la Susana.—Nit, a dos quarts de dèu, funció sencera, 30 cèntims: primer, «La real hembra»; segon, l'obra del dia,

LA CASTA SUSANA

triomf veritat d'aquesta companyia, interpretació insuperable.—Demà, divendres, estrena de «El carro del sol», lletra de N. Thous, música del mestre Serrano, amb decorat nou y presentació com se msreix.

Teatre Apolo Avui, dijous, a dos quarts de nou en punt. — Preus econòmics. Per última vegada els celebrats drames en 5 actes y 15 quadros cada un,

El sol de la humanidad y La libertad caída

(segona part de «El sol de la humanidad»). — Demà, divendres, funció extraordinaria, benefici de l'escriptor senyor Herro. Comedia y varietats.—Dissabte, estrena de l'interessantíssim drama en 6 actes,

Los esclavos blancos

Bohemia Modernista

RONDA SANT ANTONI

CARNAVAL DE 1912

6 GRANS BALLS DE DISFRESSES els dies 20 y 27 de janer, 1, 3, 10 y 17 de febrer. Saló de ball el més gran del món, adornat artísticament baix la direcció del senyor Pallejà, jardineria y illuminació inclusiu; de manera que cada ball presentarà distint y fantàstic aspecte. —Els valiosos premis a nostre concurs de disfresses, ens porten tant abundancia de màscares, que fan l'espectacle més simpàtic del Carnaval.—PREUS: Abonament de soci pera'ls 6 balls, 6 pessetes, y pera'l primer, transeunt, 1 pesseta. — Pera més detalls y invitacions de senyora, Camiseria Bastida, Passeig de Gracia, 18, y Canuda, 7.

FRONTÓ COMTAL

Avui, dos grans partits. Tarde, a les quatre. Rojos: Urrutia y Arnedillo. Blaus: Chapasta, Olaiz y Blenner. Entrada, 2 pessetes.—Nit, a les dèu Rojos: Isidoro y Escoriaza. Blaus: Petit y Salazar. Entrada, 2 pessetes.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Dies 22 y 24, al vespre, dues sessions pel FAMÓS

QUARTET REBNER

DE FRANKFORT

Programes y abonament: Magatzem de música casa Dotesio, 1 y 3, Portal de l'Angel. Condicions especials pels socis del Orfeó Català, de nou a onze nit, al local social. Encàrregs durant el dia al conserge. Telèfon, 20.

Gran Eden Concert-Assalt, 12

Telèfon 2,461. — Tots els dies, tarde, a dos quarts de quatre. — Nit, a les nou. — Grans espectacles. — Entrada lliure.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GIMJOL, 3

Telèfon 1801

Tarde y nit, «Bonita noche de bodas», per les TUDELINAS. Sucees de Miss NELLY - NELL, excèntrica de primer orde; de GARCI-NUNO, DELPRAD. Ovació a tota la nova troupe francesa. — Aviat, grans y interessants debuts. — Entrada lliure.

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7 Tots els dies, tarde y nit, GRAN TROUPE DE VARIETÉS. — SARSUELETES COMIQUES. Restauranta la carta. Servei de 1.er orde, dia y nit

LA RABASSADA

Hotel-Restaurant

amb calefacció a vapor

Obert dia y nit.—Gabinets particulars. Cuina de primera. — Servei a la Carta y

Coberts desde 5 pessetes

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alleys Cake-Walk, Casa encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Passeigs, etc.

Entrada, 0'50 ptes.

amb dret a esculllir una atracció.

Casino particular -- Jocs varis

RESTAURANT DE LUXE

Servei a la gran carta.—«Chef» de Paris. Concerts diaris per la

ORQUESTRA DE TZIGANES

Tramvia directe, sortint cada 20 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA. Automòbils desde can Gomis a la RABASSADA. Carruatges desde'l Tibidabo a LA RABASSADA, Automòbils de luxe directes, sortint desde enfront a la Porta de l'Angel, cantonada Santa Agna, fins a LA RABASSADA, de onze matí a onze nit.

Cinematògrafs

SALA MERCE - Cine y Grutes

Espléndit Naixement

amb vistes panoràmiques y animades de gran art. Ningú deu deixar de visitar tan interessant espectacle.

Gran Cinematógraf

Les millors pelícoles que's projecten a Barcelona, variantse diariament el programa.

Gran Saló Doré

Avui, djious, sessions de moda. Hermoses pelícoles y les atraccions

THE SINGERS

els millors acròbates del món.

Debut de

PIATTI

amb els seus gossos, número originalíssim.

Virginia Aragón

y son excèntric.

Ovacions delirants a la millor atracció que actua a Barcelona,

1-2-3-4-5-6 1-2-3-4-2-6 **THERONS** 1-2-3-4-5-6 1-2-3-4-5-6

Aquests notabilíssims artistes molt aviat se despediran del públic pera continuar la seva tournée per Espanya.

Demà, divendres, debut del

TRIO VALERY

clowns musicals saltadors.

El 23, debut colossal

Les Florence Mecherini

DIORAMA Avui, dijous, 18 janer 1912. Gran aconteixement artístic cinematogràfic. 2 estrenes, 2:

Las dos huérfanas

o «El registro de la policía», de 1,100 metres;

El cafardo colonial

«La perla sangrienta», «El duelo de Toribio», «Reina de belleza».

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

17 de janer de 1912

Moviment de Borsa

Insignificant sigué també la sessió d'ahir tarde a Borsa; no obstant, els valors se sostingueren, si bé perderen alguns cèntims de la cotisació anterior.

París y Madrid mantingueren els canvis.

L'Interior comptat, títuls grans, se cotisà a 84'90, y els títuls petits quedaren a 85'85.

Els Nords se cotisaren a 98'60, tancant a 98'40. Els Alacants perderen terreny, tancant a 96'70.

París: Exterior espanyol, 95'20. Nords y Alacants, a 435 y 426 respectivament.

Els Andalusos segueixen sense moviment.

BORSA DE MADRID

Interior comptat	84'60
— fí de mes	84'72
— — próxim	....
Amortisable 5 per 100	101'85
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	454'00
Accions Tabacalera	205'00
Riu de la Plata	296'00
Sucrera preferents	44'00
— ordinaries	.....
— obligacions	78'00
Francs	107'90
Lliures	27'21

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'68	.....
— xec	27'24	.....	27'24
París, xec	8'00	.....	8'00
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics espanyols

	Oper.	Diner	Paper
Deute Inter. fí de mes (abril).	84'675	84'675	84'70
— — fí próxim	....	.....	.....
— — comp., serie A	85'85	.....	.....
— — — — B	85'40	.....	.....
— — — — C	85'30	.....	.....
— — — — D	84'90	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	84'60	.....	.....
— — — — G. H.	86'60	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fí mes (15 feb.).	.....	.....	.....
— — comp., serie A	102'10	.....	.....
— — — — B	102'00	.....	.....
— — — — C	102'00	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	....	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amort. fí de mes (abril).	.....	.....	.....
— — comp., serie A	95'75	.....	.....
— — — — B	.....	.....	.....
— — — — C	.....	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	....
Títuls Deute Mun., 1903-4-5	96'65	.....	.....
— — — 1906	97'00	96'85	97'15
— — — 1907	.....	96'75	97'15
— — Reforma 1908	95'35	95'25	95'50
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	95'00	.....	.....
— — Mun. de Sarrià	.....	98'75	99'25
Emprèstit Diputació Prov.	100'00	99'75	100'25
Port de Melilla y Xa'arines	.....	107'50	108'00

Obligacions comptat

	Oper.	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona.	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	95'85	95'65	95'85
— esp. Alm. Val. Tar.	95'75	95'65	95'85
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	97'00	97'00	97'25
Mines Sant Joan Abadeses	.....	81'25	81'75
Tarragona a Barc. y Fransa	59'00	58'75	59'00
Madrid, Sarag. Alic., serie A.	.....	106'25	106'50
— — — B.	103'00	102'75	103'25
— — — C.	95'75	95'75	96'00
— — — D.	95'85	95'75	96'00
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	57'25	57'75
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	62'00	62'50
— — adherides	77'75	77'50	77'75
Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	....	43'75	44'00
— — — 1883.	.....	43'75	44'00
— — serie G y H.	.....	78'50	79'00
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª.	.....	102'75	103'25
— — — 2.ª.	.....	.....	.....
— — — 3.ª.	.....	95'00	95'50
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	102'75	102'50	103'00
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	93'25	93'75
Companyia General Tramvies.	.....	94'75	95'25
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	94'50	95'00
— Barc. Elec. (juliol)	.....	101'50	102'00
— — (abril)	92'85	92'50	93'00
Companyia Transatlàntica	.....	92'75	93'25
Canal d'Urgell	....	77'50	78'00
Soc. Gen. Aigües Barc. (juliol).	75'00	75'00	75'50
— — — (abril)	.....	92'50	93'00
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	99'75	99'75	100'25
General Sucrera d'Espanya	....	77'50	78'00
Port de Barcelona, emp. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	105'00	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	100'75	101'25
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	93'25	93'00	93'50
Foment Obres y Construc.	.....	98'00	98'50
Comp. Cotxes y Automòbils	.....	99'50	100'00
Siemens Schuckert, Ind. Elèc.	.....	97'25	97'75
Societat Valenciana Elec	.....	101'25	101'75
Navegació y Industria	.....	92'00	92'50
Societat Carbons de Berga	.....	96'00	96'50

Accions fí de mes

	Oper.	Diner	Paper
Banc Hispano Colonial	150'85	.....	.....
— Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil	.....	.....	.....
F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo.	.....	.....	.....
— Nord d'Espanya	98'35	98'40	98'45
— Madrid a Sarag. y Alac.	96'00	96'65	96'70
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	59'30	59'20	59'30

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsi del matí

	Obre	Tanca
Interior. fí de mes	84'73	84'72
Alacants, ídem	96'75	96'85
Nords, ídem	98'55	98'60
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Borsi de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fí de mes	84'75	84'75
Alacants, ídem	96'85	96'85
Nords, ídem	98'50	98'55
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Canvis de moneda

Alfons	7'60 p. 100	
Isabel	10'60	—
Unses	7'70	—
Or de quatre durus	7'20	—
Or de un y dos durus	5'60	—
Dollars	10'60	—
Lliures esterlines	27'03 ptes.	
Francs	7'70 p. 100	
Marcs	132'59	—

Plassa de Barcelona

COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comerç de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia —	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	164 a 166	158 a 160	154 a 156
Altres ports	... a ...	156 a 158	153 a 155

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 17 *de janer*

Café (good average)	Obre	Tanca
Mars	75'25	76'50
Maig	74'75	76'00
Juliol	74'50	76'00
Setembre	74'25	75'75
Sostingut.		

NOVA-YORK, 17 *de janer*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	.....	12'37
Maig	.....	12'27
Juliol	.....	12'22
Setembre	.....	12'35
Sostingut.		

PARÍS, 17 *de janer*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Janer	51'50	50'87
4 Mars	52'87	51'62
Calma.		

HAMBURG, 17 *de janer*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Janer	15'75	.....
Maig	15'92	.....
Agost	16'10	.....
Octubre-Desembre	11'87	.....
Sostingut.		

LONDRES, 17 *de janer*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	15/11	15/11 1/2
Agost	.....	.....
Calma.		

LLANA

HAVRE, 17 *de janer*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Maig	167'50	167'50
Setembre	166'50	166'50

PEBRE

HAVRE, 17 *de janer*

Tellicherry	Obre	Tanca
Mars	64'25	.....
Maig	65'00	.....
Setembre	66'00	.....
Desembre	66'75	.....
Calma.		

METALLS

LONDRES, 17 *de janer*

Coure	63	10	"
Estany	186	10	"
Plom	15	12	6
Plata	25	3/4	"

CAUCHU

Fine Hard Para Rubber

Novembre-Desembre	.....

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÀS.

Dia 17 de janer

Els 100 kilos, fòra consums

Andalús, nou	de 103'00 a 102'50	pessetes
Tortosa	de 130'00 a 143'50	—
Borges, nou	de 139'25 a 147'75	—
Baix Aragó	de 150'00 a 157'50	—

Arribades pels molls y estacions en el dia d'ahir. Estació del Bogatell, 00,000 kilograms.—Estació de Vilanova, 00,000 íd.—Estació del Nord, 0,000 íd.

OLIS REFINATS

En caixes de 6 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes cada un
— superfi.	6'70	— —
La Trompeta	5'50	— —

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plaça Antic Born, 14.*

Dia 13 janer

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o molí de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/48 per 100 àzoe	30'50
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	.....
— — pols — 10 —	.....
— amònic 20/21 àzoe	42'00
Clorur potassa 80/85 equivalent a 52/55 per 100 potassa pura	26'00

Informació marítima

MOVIMENT DEL PORT

ENTRADES

De Cartagena, vapor «Grao», amb càrrega general y passatge.

De Cardiff, vapor anglès «Gymrian», amb carbó a l'ordre.

De Bilbao y escales, vapor «Cabo La Plata», amb càrrega general y passatge.

De Mahó y escales, vapor correu «Isla de Menorca», amb càrrega general y passatge.

De Gènova, vapor alemany «Nicaria», amb càrrega de trànzit.

De Rotterdam, vapor «Ogaño», amb carbó a l'ordre.

De Bona, vapor italià «Armenia», amb fosfat a l'ordre.

De Trieste y escales, vapor austriac «Zrinyi», amb càrrega general y passatge.

D'Hamburg, vapor alemany «Algier», amb càrrega general.

Curacion del Estrenimiento

POLVOS DE CASSIA RICHELET

Laxantes - Depurativos Refrescantes

Muy agradables al paladar. No producen colicos

Empleado siempre con éxito en los sufrimientos del estómago, del intestino, en las enfermedades de la piel y de la sangre, en las turbaciones de la circulacion, reumatismos, gota, afecciones del hígado, obesidad, etc.

Deposito en todas las buenas Farmacias y Droguerias de Espana, Canarias, y Baleares.

Laboratorio : L. RICHELET

Rue Gambetta, 13, SEDAN (Francia)

Depositario General para toda Espana :

D. Francisco LOYARTE

Calle S. Marcial, 33, esquina á San Ignacio de Loyola, 9, SAN SEBASTIAN

Precio : 3 Pesetas

MOBLES DE A. DIRAT

EXPOSICIÓ PERMANENT. — DORMITORIS, MENJADORS, SALONS DESPAIG. — ESPECIALITAT EN ELS D'ESTIL ANGLÈS. — Mendizábal, 28 y 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA

PERE COROMINAS

LES HORES D'AMOR SERENES

3 PESSETES

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70 entressol, primer.

LO INCREIBLE

Calsat pera senyor

Tot cosit, sistema AMERICÁ, el més acreditat per sa solidesa, al PREU ÚNIC de pessetes 10'50

CARRER ESDUDELLERS, N.º 6 • (PROP LA RAMBLA

Sucursals: *Ronda Sant Antoni, núm. 70* *Salmerón, núm. 17 (Gracia)*

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del còs, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que axí puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 2'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell

CONTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. - BARCELONA

FENOL COMELERAN

Es el millor desinfectant, antiepidèmic, antihemorràgic, cauterizador e insecticida. El preservatiu més eficas del CÓLERA - TIFUS - VEROLA, ETC. Cura tot seguit les cremadures, ferides, panallons, clivelles, sarna, brians, picadures, mossegades, mal de caixal, etc. Vègis el llibret que acompanya a cada frasc. Se ven a totes les farmacies y drogueries. Dipósit Central: J. Uriach y C.ª Moneada, 23. Barna.